

TISDAG

Nya Åland

29 JANUARI 2008 NR 24 PRIS 1,20 €

Asumaa närmar sig karriärens höjdpunkt

SPORT. Om en vecka åker fotbollsdomaren **Tony Asumaa** till Malaga för att döma landskampen mellan Spanien och Frankrike. Det blir hans största domaruppdrag i karriären. Än så länge.

Det stora målet i år för Asumaa är nämligen att bli rankad bland de allra bästa domarna på FIFA:s lista. Det skulle i så fall betyda än större matcher för honom i framtiden.

SIDAN 18

Storklubb dras in 2011 – bara tre stationer kvar

NYHETER. Storklubbs sjöbevakningsstation i Föglö dras in år 2011, om det förslag som lämnades in i går godkänns av inrikesministeriet.

Bakom förslaget står **Henrik Wärnhjelm**, kommandör för Västra Finlands sjöbevakningssektion som haft i uppdrag att se över stationsnätet.

– Om förslaget går igenom har Åland tre sjöbevakningsstationer kvar efter 2011 – Kökar, Mariehamn och Enskär, säger han.

I stället ska sjöbevakarna få helt nya, snabbgående båtar för att fort kunna ta sig fram i skärgården. Hastigheten ökar från 25 knop i dag till 40 knop med de nya båtarna. Den för-

sta båten kommer troligen nästa år.

Vaktchef **Harry Pettersson** på Storklubbsstationen var inte särskilt överraskad i går, även om budskapet tidigare har varit betydligt mildare.

– Men vi förstår ju att resurserna inte är obegränsade, säger han.

SIDAN 4

Nästan färdiga. 100 husbyggen har Röda Korset i Finland stött i Karaithivu, där de åländska pengarna kommit till hjälp.

Foto: HANNU-PEKKA LAIHO/FRK

Åländska pengar bidrog till hus på Sri Lanka

NYHETER. Det blev hus i fiskarbyn Karaithivu på östra Sri Lanka av landskapets katastrofbidrag på 50.000 euro till tsunamins offer. Men det tog tid, dels att hitta mottagare, dels att genomföra återuppbyggnaden.

– Vi har arbetat långsiktigt där. I början var det rena kaoset med hundratalet biståndsorganisationer, säger Ålands röda Kors ordförande **Birger Ch Sandell**, som själv var på Sri Lanka månaderna efter katastrofen.

SIDORNA 2-3

Färre åkte med Eckerö Line

NYHETER. Eckerö Line tappade 64.000 passagerare i trafiken mellan Helsingfors och Tallinn under 2007 jämfört med 2006. – Klart att det inte är roligt att förlora passagerare, men 2007 var ändå det tredje bästa året någonsin för oss på ruten, säger Rederi ab Eckerös koncernchef **Björn Blomqvist**.

SIDAN 5

Markusböle kräftbäst

NYHETER. Markusbölefjärden är den i särklass bästa kräftsjön, visar en kartläggning som Husö biologiska station gjorde i fem åländska sjöar i somras. Kräftorna kan fångas som hittills, och den som fiskar upp abborre ur sjön gör kräftorna en tjänst.

SIDAN 3

Små betodlare slutar

NYHETER. Betsockerfabriken Sucros har nu fått in vilka odlare som vill fortsätta med betodlingen och vilka som vill lägga av. Av de åländska odlarna vill hela 87 procent, 82 av 94 odlare, upphöra med sockerbetorna. Det handlar här om odlingar på rätt små arealer. De 82 odlarna står för 27 procent, en dryg fjärdedel, av betsockermängden från Åland.

SIDAN 15

Spisar och citron

TEMA. Spisar i olika varianter och rengörings-tips handlar dagens tema kök och badrum om. Citron och ättika är centralt då man skall rengöra kök och badrum mer miljövänligt. Och coca-cola skall vara en höjdare om man skall rengöra toastolen. Nyan reder också ut begreppen i spisdjungeln.

SIDORNA 9, 10, 11

Hus med historia. Christina Remmer framför det som på ett vykort från förra sekelskiftet kallas barnsanatoriet på Möckelö.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Här låg barnsanatoriet på Möckelö

REPORTAGE. Ett över hundra år gammalt vykort kom till Åland via internetauktionen Tradera. På vykortet finns texten "Barnsanatoriet - Möckelö - Maison de Santé pour les enfants" och en bild av det i dag rödmålade huset på stranden vid Möckelö havsbad.

– I början av 1900-talet tryckte man många

vykort med många olika motiv. Att skicka vykort var då verkligen på modet, säger **Mårten Sundberg** som köpte kortet tillsammans med andra vykort med Mariehamnsmotiv.

Christina Remmer som tidigare jobbat som museibibliotekarie och skrivit ett flertal böcker om Mariehamns historia vet hur det ligger till. Det visar sig att ordet "sanatorium" i det

här sammanhanget inte handlar om ett hem för lungsjuka barn.

– Det var gängse språkbruk då. Egentligen handlar det om en slags barnträdgård, men det ordet fanns inte då. Barnen skulle vara någonstans så att mamma och pappa skulle få supå i fred.

SIDORNA 12-13

7

folk

"Jag är galen i havet"
NYANS NYA NYHETS-
JOURNALIST SARA BRU.

8

kultur

Folkis-TV sänder filmen om
konstnären Robert Hancock
i kväll.

15

nyheter

"Vi har extra fin
lövskogsålg här."

BO PONTIN VILL BYGGA ETT SLAKTHUS PÅ KÖKAR.

åland 24 i kväll

SMS-lån blir allt vanligare. Se
för- och nackdelar och hur de
fungerar på Åland 24.

Rean på mattor och sängar fortsätter

vårdagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Färgglatt. Här har husen rests igen i byn. De här husen ägs av två systrar och färgsättningen är typisk för de tamilska områdena.

Egen kontroll. Efter tsunamin har den lokala fiskarbefolkningen fått bättre kontroll över sina fångster genom att de äger båtarna själva. Tidigare ägde affärsmän i huvudstaden Colombo de större fiskarbåtar som lokalbefolkningen arbetade på.

Nu har landskapets katastrofbidrag gjort nytta

Tsunamipengarna räckte

Om man skall öronmärka de 50.000 euro som Ålands lagting vintern 2005 skänkte till tsunamins offer, så har de räckt till tio hus i fiskarbyn Karaithivu i Amparaområdet på östra Sri Lanka.

– På Finlands Röda Kors har de varit noga med att följa de åländska pengarnas väg, och vi har tryckt på härifrån, säger Ålands Röda Kors verksamhetsledare Stefan Simonsen.

Redovisare. Ålands Röda Kors verksamhetsledare Stefan Simonsen, ordföranden Birger Ch Sandell och landskapets informationssekreterare Gunnar Westerholm berättade i går vart de åländska tsunamipengarna tog vägen. Foto: RASMUS OLIN

I går på en presskonferens berättade han tillsammans med, Ålands Röda Kors ordförande, **Birger Ch Sandell** och landskapsregeringens informationssekreterare **Gunnar Westerholm**, om vad som hänt med pengarna.

Det var på annandag jul 2004 som jättevägen dränkte många kustområden runt Indiska oceanen. Nästan 300.000 människor omkom, bland dem sju ålänningar. Den 19 januari, fyra veckor senare, beslöt Ålands lagting ge 50.000 euro i katastrofbistånd för återuppbyggnaden.

Dålig huggreflex

Nu har pengarna kommit till nytta, men det var trögt i portgången. I slutet av november 2005, elva månader efter katastrofen, kunde Nya Åland avslöja att pengarna låg kvar på landskapets konto, orörda.

– Det var svårt att hitta mottagare. På rekommendation från utrikesministeriet i Helsingfors försökte vi skicka pengarna via biståndsorganisationen Action Aid, men de hade dålig huggreflex. Vi fick ingen respons av dem, säger Gunnar Westerholm.

Till Sri Lanka

Till slut vände man sig till Röda Korsets Ålandsdistrikt med önskemål om vart pengarna skulle gå.

– Eftersom vi haft kontakter med Sri Lanka på grund av konflikten där och berättat om Ålandsexemplet ville vi att

pengarna skulle gå dit. Det kändes också naturligt eftersom där finns en sjönära befolkning.

Kriget bekymmer

Röda Korset var redan etablerat på Sri Lanka i andra projekt när tsunamin slog till.

– Vi har nu hjälpt till att bygga hus i en fiskarby som slogs helt i spillror, men det har varit ett svårt projekt. Byggnadsreglerna har ändrat efter hand och de centrala myndigheterna i Colombo tog över från de lokala, det har varit brist på råvaror och arbetskraft, dåliga transportleder och så är det ju krig där mellan tamiler och singaleser, säger Stefan Simonsen.

Men nu är 86 av de totalt 100 husen byggda och de sista beräknas vara färdiga i vår. Ett hus kostar upp emot 7.000 US dollar, 4.750 euro, så man kan säga att landskapets pengar räckt till drygt tio hus.

för barn.

■ startat "fastighetskommittéer" som tar hand om planeringen av skötseln av de nya husen efter att de överläts. Röda Korset har också i regionen Ampara startat hälsokommittéer som bland annat lärt ut första hjälpen, gett skolning i att förebygga hälsoproblem och sjukdomar, gett undervisning om HIV/AIDS och gett alkohol- och droginformation.

I huvudsak är det familjerna själva som byggt sina hus med stöd av Röda Korset.

Birger Ch Sandell var på Sri Lanka i biståndsarbete efter tsunamin.

Långsiktigt stöd

– Vi var på plats i konkurrens med hundratal andra biståndsorganisationer, det om in en massa pengar, utländska experter, material. Det var hektiskt och vi visste inte vad vi skulle göra, och vad vi fick göra. Det är viktigt att man har långsiktiga mål och inte bränner av allt med en gång och sedan åka hem.

Han tycker att Röda Korset fått det att fungera i Sri Lanka just med sitt långsiktiga arbete. Man har till och med varit med och slagit sönder en struktur där rika affärsmän i Colombo ägde fiskebåtarna som befolkningen i byarna arbetade på. Pengar kom i

Renoverat. Det här är ett egnahemshus som renoverats efter tsunamin med stöd av Röda Korset. Nedertagna av Hannu-Pekka Laiho, kommunikationsdirektör vid Finlands Röda Kors, i Kalmunai på östkusten.

bistånd för att köpa nya stora fiskebåtar.

– Det var ju tsunamin som slog sönder den strukturen, men vi har i stället hjälpt befolkningen att köpa små båtar som de äger kollektivt. De får en större delaktighet i fång-

sten på det här sättet. Det är ett bra exempel på hur man kan sätta in sina resurser och inte bara följa givarens vilja.

Deprimerande läge

Nu har då den lilla fiskebyn, tillsammans med många an-

dra, så småningom byggts upp igen. Men Birger Ch Sandell är inte nöjd över läget där.

– Jag är lite deprimerad över läget nu när kriget blossat upp igen, sade han i en tv-intervju för Åland 24 i går.

Stefan Simonsen vill också

Spår kvar. Ett större byggnadskomplex har rest sig på den här orten. I förgrunden resterna av ett tempel som slogs sönder av flodvågen.

till tio hus

e våningen är klar och inflyttad, medan arbetet fortsätter på andra våningen. Bilderna från Sri Lanka är

betona att det är många andra på Åland som skänkt pengar till tsunamins offer, inte bara landskapet.

Röda Korset i Finland har också 150 personer som på 24 timmar kan rycka ut till ett katastrofområdet.

– Och det kan bli ett arbete som tar flera månader, år. Också på Åland har vi sådana personer.

De som förutom Birger Ch Sandell jobbat i röda Korsets katastrofhjälp genom åren är **Marika Karlsson, Jürgen**

Weyand, Folke Lampén, Len-nart Lönnqvist och Maggie Selin.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Foto: HANNU-PEKKA LAIHO
Finlands Röda Kors

God fångst. Markusböle och Långsjön är toppenbra kräftsjöar, mycket bättre än på 1970-talet trots att övergödningen ökat i sjöarna. Kräftbestånden i fem sjöar på fasta Åland har kartlagts. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Markusbölekräftorna både flest och störst

Markusbölefjärden är den i särklass bästa kräftsjön, visar en kartläggning som Husö biologiska station gjorde i fem åländska sjöar i somras.

Kräftorna kan fångas som hittills, och den som fiskar upp abborre ur sjön gör kräftorna en tjänst.

Så här placerade sig de undersökta sjöarna från bästa till sämsta beträffande kräftförekommst: Markusbölefjärden, Långsjön, Östra kyrksundet, Västra kyrksundet och Vargsundet. Långträsk kartlades vid sidan om, och där var beståndet sämst.

Kräftfångsterna har länge varit stora i Markusbölefjärden och ökade ytterligare från och med 1970-talet. I dag är kräftbeståndet mycket större i sjön än det var när det undersöktes 1977-80. I Långsjön fanns det nästan inga kräftor alls under 1970-talet.

Kräftorna var störst i Markusbölefjärden, näststörst i Långsjön, lika stora i Västra kyrksundet och Vargsundet och minst i Östra kyrksundet.

Kräftbeståndet anses vara

normalt om det under provkräftningen fångades 2-3 kräftor per mjärde och 20-30 procent av dem är 10 cm eller större. Enligt den klassificeringen har Markusbölefjärden och Långsjön anmärkningsvärt stora kräftor.

Övergödning

Forskarna **Noora Mustamäki** och **Ida Ahlbeck** som gjort undersökningen konstaterar att tecknen på övergödning är tydliga i alla sjöar, men trots det verkar tillståndet i Markusbölefjärden och Långsjön samt i Östra och Västra kyrksundet vara bättre i dag än under den andra hälften av 1900-talet. Kräftor behöver rent och ogrumlat vatten.

Den positiva utvecklingen kan bero på att sjöarna har hunnit återfå balansen efter att tidigare ha snörts av från havet, eller så kan det bero på att vattennivån hålls jämnare nuförtiden. Ändå betecknas ökningen av närsalterna som oroväckande, och i Vargsundet beror den negativa utvecklingen möjligen på att sjön nyligen isolerades från havet med en sluss och att detta lett

till att fosfor läcker ur botten-sedimentet.

Därför är den viktigaste åtgärden om man vill skydda sjöarnas kräft- och fiskbestånd att hindra näringsläckage från åkrar och bosättning. Avvägda gödselmängder, skyddszoner runt åkrarna, åtgärdade toalett-vattenutsläpp rekommenderas, liksom utökat fiske, speciellt bra är det att ta upp abborre eftersom abborrar gärna äter små kräftor. Abborrbeståndet har vuxit i de flesta av de undersökta kräftsjöarna.

Det är också bra för sjöarna om vattenväxtligheten kan samlas upp. Men det bör göras först efter noggrant övervägande eftersom åtgärden kan leda till ökad grumlighet och algbloomingar.

Men Markusbölefjärdens fina kräftor kanske inte finns för evigt. Forskarna hittade inte så många små kräftor, och så småningom kan antalet börja minska. Samma gäller för Långsjön.

Så: Ut med fisknäten i sjöarna, vattenägare!

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Redskap. Burar och mjärddar som väntar på att läggas i sjön för kräftorna att krypa in i. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Storklubb läggs ner 2011

Färskt förslag: Bara tre sjöbevakningsstationer kvar på Åland framöver

Fakta/Förslaget

Så här ser kommandör **Henrik Wärnhjelms** förslaget ut i korthet:
 ■ I juni i år överförs Brahestads sjöbevakningsstation till Kalajokki. (norra Österbotten).
 ■ 2010 överförs

Valsörarnas station till Vallgrund (Österbotten).
 ■ 2011 överförs Storklubbs verksamhet till Kökar.
 ■ Den enda stationen som undgår förändringar är Hitis (Åboland).

Paf räknar med ännu bättre siffror i framtiden eftersom man tror att intresset för nätpoker ännu är på väg uppåt.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Paf leder finländska ligan i nätpoker

Paf innehar den i särklass största andelen finländska nätpokerspelare. I alla fall enligt tidningen Digitodays undersökning som visar att 19 procent av finländarna väljer Paf när det gäller pokerspel online.

Enligt tidningen Digidodays undersökning ligger Paf i topp vad gäller andelen finländska nätpokerspelare. Hela 19 procent av finländarna väljer att spela poker via Paf:s nätverk och konkurrenterna ligger ett stort kliv bakom. Efter Paf hamnar Pokerihuone med nio procent och därefter Unibet med endast sex procent.

Christer Mattsson, informatör på Paf, är nöjd över undersökningsresultatet men knappast förvånad.

– Det är alltid svårt att gissa, men 19 procent är väl ungefär vad vi hoppats på. Särskilt då vi för tillfället är den enda finska spelsajt som erbjuder nätpoker. Framöver räknar vi dessutom med en ytterligare växtkurva då intresset för internet-poker bland finländare fortfarande är på uppgång.

Ökad konkurrens

Dock anar Mattsson att konkurrensen kommer att öka, till viss del beroende på kultur- och idrottsminister **Stefan Wallins** uttalande i förra veckan om att fler finska spelbolag borde erbjuda sina kunder möjlighet till nätpoker. Trots detta är farhågorna små för att detta skulle leda till någon större nackdel för Paf.

– Det är högst troligt att antingen Veikaus eller Ray uppmärksammar ministrarnas önskan om ökad konkurrens. Men även om det skulle kunna leda till att vi förlorar ett fåtal kunder tror vi att resultatet ändå skulle bli positivt i slutändan. Fler nätverk leder till ökat intresse för internetpoker och det gynnar naturligtvis även oss. Dessutom anser vi oss ha så pass goda kundrelationer att vi kan oss rätt lugna i att inte alltför många skulle byta site.

SARA BRU
sara.bru@nyan.ax

Nyan rättar

■ Det var ett fel i reportaget om stjärnorna på Möbelmarknaden. Priset är inte från 30 euro per stjärna, utan från 30 euro per mobil.

Storklubbs sjöbevakningsstation i Föglö läggs ner år 2011, om högsta sjöbevakningschefen Henrik Wärnhjelms färskaste förslag går igenom.

Som kompensation får de återstående tre sjöbevakningsstationerna nya snabbgående båtar.

I fjol fick **Henrik Wärnhjelm**, kommandör för Västra Finlands sjöbevakningssektion dit också Åland hör, i uppdrag att se över stationsnätverket i hela västra Finland, från Hangö i söder till Uleåborg i norr.

– Före utgången av januari skulle jag ge mitt förslag till centralförvaltningen som sedan ger det vidare till inrikesministeriet. Jag lämnade in förslaget på måndagen, berättar han från sin stationeringsort Åbo.

”Stationen försvinner”

Fyra av distriktets sjöbevakningsstationer har satts under granskning, en av dem alltså Storklubb.

– Om mitt förslag går igenom kommer Storklubb att

Storklubb. 2011 blir det kryss över sjöbevakningsstationen, om ett färskt förslag går igenom. Storklubb ligger rakt österut från Lemland Herrö.

försvinna som sjöbevakningsstation. Högst troligen behåller vi fastigheten för uppbevaring av båtar och eventuellt för skolningsverksamhet, men någon stationspersonal kommer inte att finnas där, förklarar han.

Eventuellt sköts fastigheten av en gårdskar.

Det betyder att närmaste sjöbevakningsstation blir Mariehamn och Kökar. Det betyder ändå inte att servicen försämrars nämnvärt, säger Henrik Wärnhjelm.

– Under de senaste åren har

Storklubb och Kökar alternatert till ganska stor del så att den ena stationen har varit stängd när den andra har varit öppen. Vår utgångspunkt är att servicenivån ska upprätthållas också efter Storklubbs stängning så att sjöbevakarna får mera tid för att patrullera på vattnet i stället för att arbeta med fastighetsunderhåll.

Tidigare sex

Han håller med om att situationen ändrats radikalt sedan 1980-talet när det fanns sex sjö-

bevakningsstationer runtom Åland. På 1990-talet lades Bäröstationen i Kumlinge och Hamnsundet i Saltvik ner. I dag är stationerna fyra – Kökar, Storklubb, Mariehamn och Enskär i Eckerö.

Henrik Wärnhjelm räknar inte med personalminskningar ifall hans förslag går igenom. I stället ser han möjligheten att erbjuda service dygnet runt året runt på de återstående stationerna.

– Det klarar vi inte i dag.

Från både norra Österbotten och Hitis har protesterna mot nedläggningsplanerna varit massiva. Från Åland har det inte hörts något alls, säger han, trots att Storklubbs öde har varit känt en tid.

Hur tolkar du det?

– Kanske man är så vidsynt på Åland att man förstår nedläggningsplanen så länge det inte inverkar på servicen och personalen.

Får nya båtar

Ska de återstående stationerna få snabbare båtar i stället?

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Speciallösningar för cykelbana

Några speciallösningar krävs när landskapet bygger nästan 3 kilometer gång- och cykelbana från Österkalmare till Lemströms kanal.

GC-banan som nu går från staden till Österkalmare vägska skall förlängas till Lemströms kanal. Den nya banan skall gå på samma sida av vägen men på ett par sträckor kommer cyklisterna ändå nära den övriga trafiken.

På en tomt söder om Öningeby vägska står en stor

tujahäck nära vägen. Den kommer på markägarens begäran att stå kvar.

– Vi bygger banan närmare vägen och sätter ett räck emellan. Men det blir en dyrare och sämre lösning, säger ingenjören **Stig Janson** på landskapets vägavdelning.

Och de sista hundra metrarna fram till Lemströms kanal får cyklisterna och fotgängarna ta sig på en trottoar, men den blir lika bred som gång- och cykelbanan.

Cirka 120.000 euro kan bygget komma att kosta. (pd)

Här börjar bygget. Gång- och cykelbanan går nu från staden till Österkalmare vägska.

Häck bevaras.

Den här tujahäcken i närheten av Öningeby vägska skall stå kvar.

Foto: RASMUS OLIN

Eckerö Line gick neråt i trafiken på Finska viken i fjol

Minskning: 64.000 resenärer

Eckerö Line förlorade 64.000 passagerare i trafiken på Helsingfors-Tallinn i fjol jämfört med året före. Men den riktigt stora förloraren var ändå Tallink Silja som miste 280.000 passagerare i trafiken på Stockholm.

I går presenterade Helsingin Sanomat passagerarstatistik från 2007 jämfört med 2006. Av den kan många intressanta slutsatser dras. ■ Tallink Silja förlorade 143.000 passagerare på rutten Helsingfors-Stockholm, en minskning med 10 procent och 135.000 på Åbo-Stockholm, en minskning med 7,6 procent. ■ Viking Line ökade passagerarmängden med 37.000 på Helsingfors-Stockholm och med 18.000 på Åbo-Stockholm. Jämför man med passagerarantalet 2006 ser man att över 100.000 resenärer uteblev 2007. De valde uppenbarligen att stanna hemma eller att resa någon annanstans. ■ Viking ökade passagerarantalet med 2.100 på rutten Helsingfors-Tallinn. Super Sea Cat minskade med 209.000 på samma rutt och Tallink ökade med 4.900.

Tallink Siljas vd Keijo Mehtonen har tidigare förklarat de dåliga siffrorna med att byte av datasystem har krånglat till bokningarna under hösten, och till Helsingin Sanomat säger han att telefonförbindelserna fortfarande inte fungerar ordentligt. Han medger ändå att Siljas nya estniska ägare har haft en negativ inverkan – ett amerikanskt eller brittiskt rederi hade gillats bättre av finländarna.

Statybråken en orsak
Enligt tidningen är Eckerö Line säkert inte tillfreds med den stora passagerarminskningen. I somras, när Nya Åland första gången uppmärksammade

Minskning. Eckerö Lines passagerarantal minskade med 64.000 i fjol. Bilden visar Eckerö Lines check in-disk i terminalen i Tallinn. Foto: SONJA HELLMAN

passagerarminskningen för Eckerö Line – minus 32.000 under första halvåret – berättade Rederi ab Eckerös koncernchef Björn Blomqvist att man försökte höja siffrorna med hjälp av en ny marknads- och pris-kampanj. Så här säger han i dag: – Allt sedan statybråken i Tallinn i våras har vi märkt att efterfrågan på resor till Estland har minskat. Framför allt var det sommaren som var svag. Det gäller dels för oss, dels för marknaden som helhet.

Också andra faktorer kan ha påverkat, säger han – Estland upplevs visserligen som ett tryggt resmål, men attraktionskraften kan ha motverkats av att prisnivån i framför allt Tallinn stigit betydligt. – Vi tyckte oss också se i fjol att resandet från fastlandet till Åland ökade. Möjligtvis börjar Estlands dragningskraft så småningom minska.

Erbjudanden
Men en marknad med 6 miljoner årliga resenärer, som Hel-

singfors-Tallinn ju erbjuder, säger ingen redare nej till. – Det gäller för oss att vara aktiva med olika erbjudanden och paket. Vi följer dagligen prisbilden och bokningsläget och är hela tiden beredda till justeringar, säger Björn Blomqvist. Trots nedgången var 2007 ändå rederiets tredje bästa år på rutten, påpekar han.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Passagerartrafiken på Östersjön

Passagerare	2006	2007	Skillnad
HELSINGFORS-STOCKHOLM			
Viking Line	1.095.000	1.132.000	+37.000
Silja Line	1.440.000	1.297.054	-143.000
Summa	2.535.000	2.429.000	-107.000
ÅBO-STOCKHOLM			
Viking Line	1.404.000	1.442.000	+18.000
Silja Line	1.767.000	1.633.000	-135.000
Summa	3.172.097	3.055.000	-117.000
HELSINGFORS-TALLINN			
Viking Line	1.089.000	1.091.000	+2.100
Super SeaCat	765.000	556.000	-209.000
Tallink	2.578.000	2.583.000	+4.900
Eckerö Line	921.000	875.000	-64.000
Nordic Jet Line	309.000	413.000	+104.000
Linda Line	226.435	286.000	+59.400
Summa	5.899.000	5.786.000	-114.000

Färre resenärer. Resenärerna på fartygsrutterna på Östersjön var färre i fjol än året före, visar Helsingin Sanomats siffror. Tallink Silja är största förloraren. Källa: HELSINGIN SANOMAT

Det går att bygga i Mariepark

Men området planeras för nöjesändamål

I två omgångar har stadsarkitektkontoret skissat på bostäder i Mariepark. Men politikerna vill än så länge att området planeras för nöjen.

Stadsplanenämnden beslöt nyligen att det får ordnas konserter i parken högst fem dagar per månad. Nu skall ärendet till stadsstyrelsen. – Senast ansåg styrelsen att konserter kan tillåtas tio dagar per månad, säger stadsarkitekt Sirkka Wegelius, som föredrar ärendet. Dennis Jansson, som driver Mariepark, har sagt att fem dagar inte räcker till för Rockoff. Även om stadsstyrelsen går in för tio dagar så blir det enligt Jansson besvär från grannarna vilket gör det omöjligt att ordna Rockoff där. Nu vill han sälja parken till staden. Vad slutresultatet blir vet man inte. Wegelius konstaterar att staden vill ha området planerat för nöjesändamål.

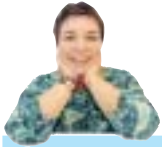
– Men stadsplanen görs inte enbart med tanke på Rockoff. Skissat på bostäder Såväl Wegelius som hennes föregångare Folke Wickström har skissat på bostäder i området, men än så länge har politikerna inte fastnat för det alternativet. – Det är väldigt preliminära skisser, med en grov gaffel, säger Sirkka Wegelius. Då avser hon bostadsytan i området, som kan ligga på allt mellan 6.000 och 8.000 kvadratmeter. Folke Wickström gav sitt förslag 2003, när stadsstyrelsen och fullmäktige diskuterade huruvida man skulle använda hembudsrätten på de aktier i Ålandsparken som Jansson hade köpt av Paf. Det handlade då som nu uttryckligen om byggnaderna. Marken ägs av staden, men har getts ut på långtidsarrende. Den gången beslöt stadsfullmäktige att inte lösa in aktierna, vilket blev startskottet för Mariepark.

När det för ett år sedan var klart att det inte gick att ordna Rockoff i Mariepark, eftersom konserterna blev för störande för grannarna, kom frågan upp på nytt om staden skulle köpa byggnaden av Dennis Jansson. I det sammanhanget skissade stadsarkitektkontoret på nytt på bostäder i området. – Det var i samband med att vi räknade ut vad det skulle kosta om staden köpte tillbaka parken, säger Wegelius. Men det blev inget köp och heller ingen fortsatt diskussion om bostäder. Bio Savoy Nu har Dennis Jansson på nytt fört fram att han vill sälja sin andel i parken till staden och istället köpa och driva bio Savoy. Den frågan har ännu inte kommit till behandling i stadsstyrelsen. Det som pågår är fortsatt planering av området för nöjesändamål.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Parkmark. Området i mitten är nuvarande Mariepark. Marken ägs av staden och arrenderas av Dennis Jansson, som dessutom äger byggnaden ut mot hamnen och färjterminalen. På skissen finns irriterat sex bostadsvåningshus. Befintliga bostadshus finns till höger och upptill på skissen. Den lilla svarta rutan nertill är lotsstugan och den större byggnaden är Lotsbroverket. Skiss: Stadsarkitektkontoret.

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

VALTER, VOLTER

Gratulerar 60 år Döda

GUN KARLSSON

Namn: Gun Ingegerd Karlsson, född Karlsson.**Född:** den 2 februari 1948 i Pargas.**Bor:** i Jomala Prestgårdenby.**Yrke:** fil kand, lektor vid Kyrkby högstadieskola.**Intressen:** familjen, promenader, böcker.**Familj:** maken Bjarne, döttrarna, Thérèse, Helene och Catrine med make Anders och barnen Alexander, Isabella och Olivia.**Födelsedagen:** ingen mottagning, fest på kvällen för inbjudna gäster.

RURIK FLÖJT

Fredagen den 25 januari avled **Rurik Benjamin Flöjt** i Saltvik Fremmanby. Han var född den 1 maj 1928 i Gamla Karleby och gift med **Junis Helena**, född. **Henriksson**.

Redan i tidig ålder fick Rurik Flöjt ta sig ut i förvärvslivet. Stor handlingskraft visade han som 14-åring, då han fick vara "barnmorska" till husbondens fru, då mannen var ute i kriget.

Som 18-åring kom Rurik Flöjt till Åland för att hälsa på sin mor och hittade här sitt paradiset. Efter militärtjänstgöringen utbildade han sig vid Skandinaviska tillskärakademin. Han sydde flera brudklänningar, bland annat sin hustrus. Sin egen bröllopskostym sydde han också. Makarna gifte sig den 18 juni 1949.

Rurik Flöjt var egen företagare som bergsprängare. Han arbetade också som rörmokare vid Bomansons Ab. I cirka 25 år var han även byggnads-snickare.

På fritiden trivdes han med att pyssla hemmavid och att svarva. Han var också med om att starta Dansens vänner och Saltviks tennisklubb. Andra intressen var bowling, bangolf och all annan idrott. Även resor hörde till hans intressen.

Så fort våren kom åkte makarna Flöjt till sitt sommarparadis i Jomala Djurvik. De hörde till Mariehamns pensionärsförening och såg alltid till att alla bästa i vänskretsen.

Rurik Flöjt vårdades på medicinska avdelningen vid Ålands centralsjukhus, sedan på Sunnanberg i Saltvik och slutligen på kirurgiska avdelningen vid sjukhuset. Han var tacksam och glad för personalens vänliga omtanke på de olika platserna.

Sörjande är hustrun **Junis**, sönerna **Henrik**, **Bengt** och **Bill** med familjer samt barnbarnsbarn.

Nyan rättar

Brudens rätta namn, till den brudbild vi publicerad i går, är **Katrina Törnqvist**.

Rubinbröllop

Ett försenat grattis till Inger och Olav Hansén på deras 40-åriga bröllopsdag. Paret vigdes den 27 januari 1968 i S:t Görans kyrka i Mariehamn. Ett stort grattis från barnen Christian med familj och Chatarina med familj.

Foto: ALANDIA

OBS! Det händer

TISDAG 29.1

BLODTRYCKSMÄTNING

■ ■ **Röda Korsgården**
kl 10.00-12.00. Mätning av blodtryck och blodsocker för pensionärer.

MUSEIGUIDNING

■ ■ **Ålands konstmuseum**
kl 12.00. Mia Åkerfelt guidar i utställningen "Hilda Hongell och Lars Sonck".

MÄSSA

■ ■ **Ålands lagting auditoriet** **kl 12.00-20.00.** Förnyelsebar energi.

□ Kl 12.00. Officiell öppning av näringsminister Jan-Erik Mattsson.

□ Kl 12.05-13.00. Bioenergi på Åland, Jonas Persson, SWEBO.

□ Kl 13.00-14.00. Hållbara processer i Falkenberg – med exempel från kommunal och privat sektor. Jan-Olof Andersson, Falkenbergs kommun.

□ Kl 14.20-15.20. Solteknik i dag, Peter Kjaerboe, KTH.

□ Kl 15.20-16.30. Vågförnyelse och marin energi, prof. Mats Leijon, Uppsala universitet.

□ Kl 16.30. Paneldiskussion, Mats Leijon, Jonas Persson, Peter Kjaerboe, Jan-Olof Andersson.

□ Kl 18.00-20.00. Miljöinnovativ fiskodling o2-gruppen och deras arbete i Östersjön. Peter

"Solteknik i dag" handlar det bland annat om på temadagen kring förnyelsebar energi i dag i Ålands lagting. På bilden Stiftelsen Bergkullas solhus i Saltvik.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Kjaerboe, KTH m.fl. Bioenergi på Åland, Jonas Persson, SWEBO.

MÖTEN KRING KONST

■ ■ **Ålands konstmuseum** **kl 18.00.** Mia Åkerfelt föreläser om "Hilda Hongell – villastilens förgrundsgestalt i Mariehamn".

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben** **kl 22.00.** Bar dj.■ ■ **Parks bar** **kl 22.00.** Blandad musik från baren.

RADIO

■ ■ **Ålands radio** **kl 13.03.** "Kunskapscupen". Deltagande skolor: Sund, Övernäs Märket och Näfsby.

TV

■ ■ **Folkis tv (över Smedsböle och i kabel)** **kl 20.00.** Filmen om Robert Hancock. Filmen gjordes av Peter Winquist och Christian Stormbom 1995.

ONSDAG 30.1

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben** **kl 22.00.** Dj Tony.■ ■ **Parks bar** **kl 22.00.** Jona "Plonke" Eriksson.

Alexander fick en lillasyster den 19 januari klockan 00.33. Systemen vägde 3.150 gram och var 48 cm lång. Hon föddes på Åbo universitets centralsjukhus. Föräldrar är Mikael och Benita Hagström. Familjen är bosatt i Åbo. Pappan kommer från Mariehamn och mamman från Houtskär.

Foto: PRIVAT

Den här pojken föddes den 24 januari kl 10.31 med vikten 4.890 gram och längden 52,5 cm. Föräldrar är Ann Skogberg och Dan Lindholm i Jomala. Storebror Jakob är 1 år och 8 månader.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Max Vauras, som han ska heta, föddes den 17 januari kl 11.40 med vikten 3.840 gram och längden 50 cm. Föräldrar är Laura Vauras och Uffe Asplund i Mariehamn. Syskonen heter My, Anna och Sofie.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

100 ord
från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

STEINERPEDAGOGIKENS VÄNNER

Steinerpedagogikens Vänner på Åland r.f. arbetar för de mjuka värden i samhället. Ansvar, gemenskap, respekt för allt levande, glädje, kärlek, etc.

För att tala om detta har föreningen inbjudit familjerådgivaren och musikern **Lars-Åke Karlsson** att hålla föredraget "Fostrar ut glädje - att leda barnet in i Världen".

Föredraget och diskussionen hålls fredagen den 1.2.2008 kl.18-20 på Stadsbiblioteket i Mariehamn. Medarrangörer är Waldorfbarnträdgården och ÅBF.

Föreningen arrangerar också sommarkurser på Lappo den 13-15 juni. Temat är geologiska formationer, bergarter och geologiska fenomen i Brändö skärgård. Föreläsningar och båturer varvas med konstnärliga övningar. Vi hoppas kunna erbjuda möjlighet att måla med jordfärger som vi själva tillverkar. Musik och eurytmi ingår också. Mera information om sommarkurserna kommer senare.

■ **Examen** som socionom från Örebro Universitet, distansort Gävle, tog **Gunilla Lindqvist** den 17 januari.

TACK

Ett varmt tack till personalen på Rosengård för kärleksfull omvårdnad under de gångna fem åren samt till Finströms kommun som möjliggjort en föredömlig äldreomsorg.

Helga Grönstrands
anhöriga

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Erling Andersson

Tack även till personalen på kir.avd samt GÅ Norrgårds för god vård.

De anhöriga

TACK

Tusen tack

till alla som uppvaktade mig och gjorde min 50-årsdag till ett oförglömligt minne.

Eivor

Nyans nya medarbetare

”Jag är galen i havet”

Att promenera längs havet är verkligen något som Nyans nya nyhetsjournalist Sara Bru ser fram emot.
– Jag är galen i havet, säger hon glatt.

Den galenskapen började redan under uppväxten i Göteborg med närheten till västkusten, men annars har hon varit något av en flyttfågel.
– Jag är född i Stockholm, men förutom Göteborg har jag också bott en längre tid i Sundsvall och på en del andra platser. Det är till stor del mammas jobb som orsakat flyttarna.
Men ditt efternamn, Bru, har du inte tappat bort någonting där?
– Ha, ha, nej det är norskt. Jag har norska rötter på pappas sida, men det är inget jag tänker särskilt på.

Kändes bra
Nu har hon alltså landat på Åland och förstärker Nya Ålands redaktion som nyhetsreporter.
– Jag har en god vän som jobbar på Åland. När jag besökte henne blev jag väldigt förtjust i Mariehamn och Åland, naturen, havet och människorna här och så fick jag tag i en Nyan och den kändes bra. Jag är en känslomänniska, går på känslan.
När annonsen kom om ett ledigt journalistjobb på Nyan så var Sara Bru en av många som skickade in sina

Nyhets hungrig. Journalisten Sara Bru tar steget in på Nya Ålands redaktion med den rätta hungern: på nyheter.

Foto: RASMUS OLIN

papper. Den rätta känslan var tydligen ömsesidig, för hon fick jobbet.
Gillar variationen
Som journalist har hon närmast frilansat, men också jobbat på tidningen Skarborgsbygden i Skara i Västergötland.
– Jag gillar variationen med nyheter, man får skriva om olika grejer. Mänskliga rättigheter i all dess vidd

intresserar mig, vad den enskilda människan kan göra mot den stora myndigheten till exempel. Jag är också förtjust i positiva livsberättelser, människor som klarat av saker och som delar med sig av sin historia.
Har ett bokprojekt
Sara har också ett bokprojekt på gång.
– Det är väl egentligen lite hemligt, men jag skriver om

två killar som sitter på rättspsyk och deras familjer. Det är ett långtidsprojekt, får se vart det leder.
Vad gör du på fritiden då?
– Jag skriver mycket också på fritiden, sedan tycker jag om musik och promenader och så målar jag och ritar.
Och så var det där med havet, också.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Församlingar samarbetar om språket

Kravet på kunskaper finska ska slopas för de åländska prästerna. Om det råder stor enighet, bland 28 församlingsanställda som diskuterat frågan.
Kyrkan kan inte ställa krav som inte är förenliga med självstyrelsens anda och mening, sägs det.

Torsdagen den 24 januari höll de åländska församlingarna ett gemensamt möte på inbjudan av Sund-Vårdö församling.
Det rapporterar **Jarl Danielsson**.
Mötet sammankallades för att diskutera språkkraven på de tjänsteinnehavare där högre högskoleexamen fordras, samt för att diskutera behovet av samarbete i frågor runt ekonomi, fastighetsskötsel med mera.
Till mötet kom 28 personer representerande nio av Ålands tio församlingar.

Tio språk
I språkkravsfrågan konstaterades att de åländska församlingarnas präster kan erbjuda förrättningar och självavård på tio olika språk och att det ofta förekommer förrättningar på andra språk än svenska.
Främmande språk är således inte ett praktiskt problem i verksamheten.
Alla som uttalade sig i språkkravsfrågan ansåg att kravet

på kunskaper i finska behöver slopas för de åländska församlingarnas del. Det ansågs oacceptabelt att kyrkan skall ställa krav som inte är förenligt med självstyrelselagens anda och mening.
Språkkravet minskar rekryteringsunderlaget från Skandinavien och kan göra att åländska präster som utbildat sig i Sverige inte är formellt kompetenta i sin gamla hembygd. Mötesdeltagarna enades om att samarbeta för att få språkkravet ändrat.

Specialkunskaper
Ekonomiförvaltningen väljar problem i många församlingar då det är endast en person i varje församling utom i Mariehamn som sköter uppgiften. Det blir ofta problem vid byte av tjänsteinnehavare, längre sjukskrivningar och dylika tillfällen. Flera församlingar köper i dag bokföringstjänster utifrån.
Skötseln av kyrkorna, begravningsplatserna med sina ofta gamla och stor träd, samt övriga fastigheter som de olika församlingarna äger, kräver ofta specialkunskap. Det är svårt för många mindre församlingar att själva inneha den kunskap som behövs på dessa områden.
Samarbete
Ett viktigt arbete är även att förse kyrkorna och andra

Mer samarbete. De åländska församlingarna ska samarbeta mot språkkravet. Prästerna – som redan tillsammans kan utföra förrättningar på tio olika språk – ska inte tvingas kunna svenska, anser församlingsanställda. Bilden är från julottan i Saltviks kyrka.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

fastigheter med en så miljövänlig och kostnadseffektiv uppvärmning som möjligt.
För att i snabb takt utreda behovet av samarbetet mellan församlingarna och hur det skall gå till föreslogs en kommitté bestående av **Juanita Fagerholm-Urch** och **Jarl Danielsson** från Sund-Vårdö församling, **Stig Donning** från Mariehamns församling, **Peter Lindbäck** från Saltviks församling och **Fredrik Lindqvist** från Lemland-Lumparlands församling. Kommittén utses formellt av kontraktsprosten **Mårten Andersson**. (ka-f)

Kom ihåg

- ABF:** Motionsgymnastiken pågår alla måndagar i Strandnäs skola (norra) kl.18.30. Kom och prova på!
- Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården alla tisdagar och fredagar, kl 19.00.
- Alopecigruppen:** Träff tisdag 5.2 kl. 19.00 på HandiCampen, Skarpansvägen 30, Cancerföreningens kansli (östra ingången). Se www.handicampen.ax/grupper för mera information. Välkomna!
- Eckerö pensionärsförening:** Årets första månadsträff på Ekergården onsdag 30.1 kl 13.00. Lotteri och frågesport. Nya och gamla medlemmar välkomna.
- Epilepsigruppen:** Träff tisdag 5.2 kl 18.30 på HandiCampen, Skarpansvägen 30, aulan (östra ingången). Se www.handicampen.ax/grupper för mera information. Hjärtligt välkomna!
- Folkhälsan i Lumparland:** Styrelsen har konstituerande möte fredag 1.2 i Allaktivitetshuset på Skeppargatan. Vi börjar i simbasängen kl 17.00. Därefter möte och någonting att äta.
- Folkhälsan i Mariehamn:** Uthyres: resesängar, matstolar, Spina-bac-kudden för dej med sjuk rygg. Ring kansliet, tel 14 777, må-to kl. 09-14 eller maila folkhalsan@mariehamn.hotmail.com.
- Folkhälsans allaktivitetshus:** Stavgång måndagar kl 10.00 start vid huvudentrén. Stavar för utlåning finns! Seniors dans onsdagar kl 11.00 i gymnastiksalen, nybörjare kl 10.30. Sittdans tisdagar kl 11.00 i gymnastiksalen. Vi sjunger tillsammans med Kaj-Gustav Sandholm, fredagen den 1.2 kl 15.00. Därefter varannan fredag.
- Förnyelsebar energi på Åland:** Energiseminarium med föreläsningar och utställning i Lagtingets auditorium tisdag 29.1 kl 12.00-20.00.
- Geta marthaförening:** Årsmöte tisdag 5.2 kl 19.00 hos Inga Snellman.
- Hammarlands marthaförening:** Årsmöte tisdag 29.1 kl 19.00 i Marthabo. Gamla och nya medlemmar välkomna.
- Hemslöjdsgillet i Mariehamn:** Resan till Stockholm onsdag 13.2 framskjutes till mars.
- Hoppets Stjärna:** Faddrarna till barn på barnhemmet "Nikolskij" i St. Petersburg träffas onsdagen den 6 februari kl.18.00 i Idrottsgårdens konferensrum. Välkomna!
- Hälsofrämjandet på Åland:** Årsmöte söndag 3.2 kl 18.00 i församlingssalen i Godby Center. Information om vandringsresan till Azorerna och vårt övriga program. Servering. Alla medlemmar och övriga intresserade är välkomna.

- Klassisk ridning:** Craig Stevens kommer till Åland för att hålla en kurs i ridkonst den 25-27.4. Anmälningar och info till sussi.frej@aland.net före 31.1.
- Lumparlands marthaförening:** Årsmöte tisdag 29.1 kl 19.00 hos Gunnevi i Svinö.
- Mariehamns marthaförening:** Handarbetsträff onsdag 30.1 kl 13.00 hos Marita på Öbergsvägen 13.
- Mariehamns marthaförening:** Årsmöte tisdag 5.2 kl 12.00 i Villa Carita. Stadgeenliga ärenden. Gamla och nya medlemmar välkomna.
- Norra Ålands pensionärer:** Vi inbjuder MPF:s medlemmar till gemensamt dans- och sängkafé i Breidablick den 30 januari kl 14.00. Lotteri, körsång av Moderatökören under ledning av K-G Sandholm, allsången leds av Sture S, för dansmusiken svarar: trummor Lasso Haglund, bas Karl-Olof Westerland, gitarr Uffe Andersson, dragspel Kalle Lund, Christer Liewendahl, Johan Högman, Olle Gällros, L-G Sjöberg, Bror Gammel samt Alfons Dahl. Anmälningar för MPF-arna till Christer, tel 33 754 eller 0457 31 34 754.

Steinerpedagogikens Vänner på Åland: "fostra ur glädje - att leda barnet in i Världen". Föredrag och diskussion med familjerådgivaren och musikern Lars-Åke Karlsson. Fredag 1.2 kl 18-20 på Stadsbiblioteket. Frågor? ring Erica Scott 0457 342 5138. Tillfället hålls i samarbete med Waldorfbarnträdgården och ÅBF.

Vårt Hjärta: Välkomna på medlemsmöte tisdag 29.1 kl 18.00 i ÅHS konferensdel, ingång sjukhusets huvudentré, rakt fram via skyltar. Tandläkare Klas Silfverberg föreläser om god/bristande tandhälsa, förebyggande åtgärder för hjärtkärlpatienter. Medicinering inför tandskrapning? Tandlossning - hur farligt kan det vara för hjärtat? Vad händer när bakterier frodas och börjar bilda inflammatoriska ämnen? Kom med och ställ dina egna frågor, också du som inte är medlem men gärna vill bli det!

- ÅHA:** Till de medlemmar som planerar att ställa ut på årets hälso- och miljömarknad. Tid 1-2.3 kl 10.00 -16.00 på Sittkoffgallerian, anmälan kan göras via ÅHA:s hemsida - www.aha.ax
- Östra Saltviks marthaförening:** Månadsmöte torsdag 31.1 kl. 19.00. Maj Lindberg presenterar sin utställning i Fäktargubbens Galleri samt berättar allmänt om de åländska storschalarna. Därefter samlas vi hos en "marthasyster" i staden. Vi samårer från Kvarnbo kl 18.30. Välkomna!
- ÖSUF:** Revybryggan: OBS! Extra föreställning söndag 10.2 kl 13.00!! Ring biljettbokningen tel 43 560!

Fostra ur glädje

-att leda barnet in i världen

Föredrag och diskussionstillfälle på stadsbiblioteket fredagen den 1 februari kl. 18-20.

Familjerådgivaren och sjungande läraren Lars-Åke Karlsson är en uppskattad föredragshållare med lång erfarenhet som stödjande och lyssnande medmänniska.

Alla varmt välkomna!

Arr.: Waldorfbarnträdgården och Steinerpedagogikens Vänner på Åland r.f i samarbete med Ålands Bildningsförbund

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino på Torggatan 14 alla **TORSDAGAR** kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ – 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

kultur

” Det är med idéer som med små barn,
man tycker bäst om sina egna.

MOA MARTINSSON

Prisad konstfilm visas i kväll

I kväll klockan 20.00 sänder Folkis-TV filmen om Robert Hancock över Smedsböle och i kabel.

Det är i år 15 år sedan konstnären Robert Hancock dog efter en lång tids sjukdom. Hans sista målningar härstammar från 1991.

Filmen som gjordes av Peter Winqvist och Christian Stormbom slutfördes 1995 och blev uppmärksammas också utanför Åland.

Detta meddelar Folkis-tv. genom Christian Stormbom.

Filmen är en av de få – kanske den enda – åländska film som erhållit ett förstapris utanför Åland. Den är också den första åländska filmen som gjorts med digitalteknik. Samtliga montage av Robert Hancocks målningar är gjorda i ”dator” – det vill säga med ett ”virtuellt” staffli.

Paristid

Filmen börjar i hemmet i Helsingfors. Den tar upp Robert Hancocks musikintresse, hans studier i Helsingfors och fortsättning vid Academi libre i Stockholm. Hans tid i Paris 1946–1947 med studier för Andre Lothe och Fernande Leger ser vi också. Några av filmens sekvenser är filmade på plats i Paris.

Därefter Stockholmstiden där han träffar ”Kaja” som hjälper honom att bygga en båt i en park i Stockholm.

Till Åland

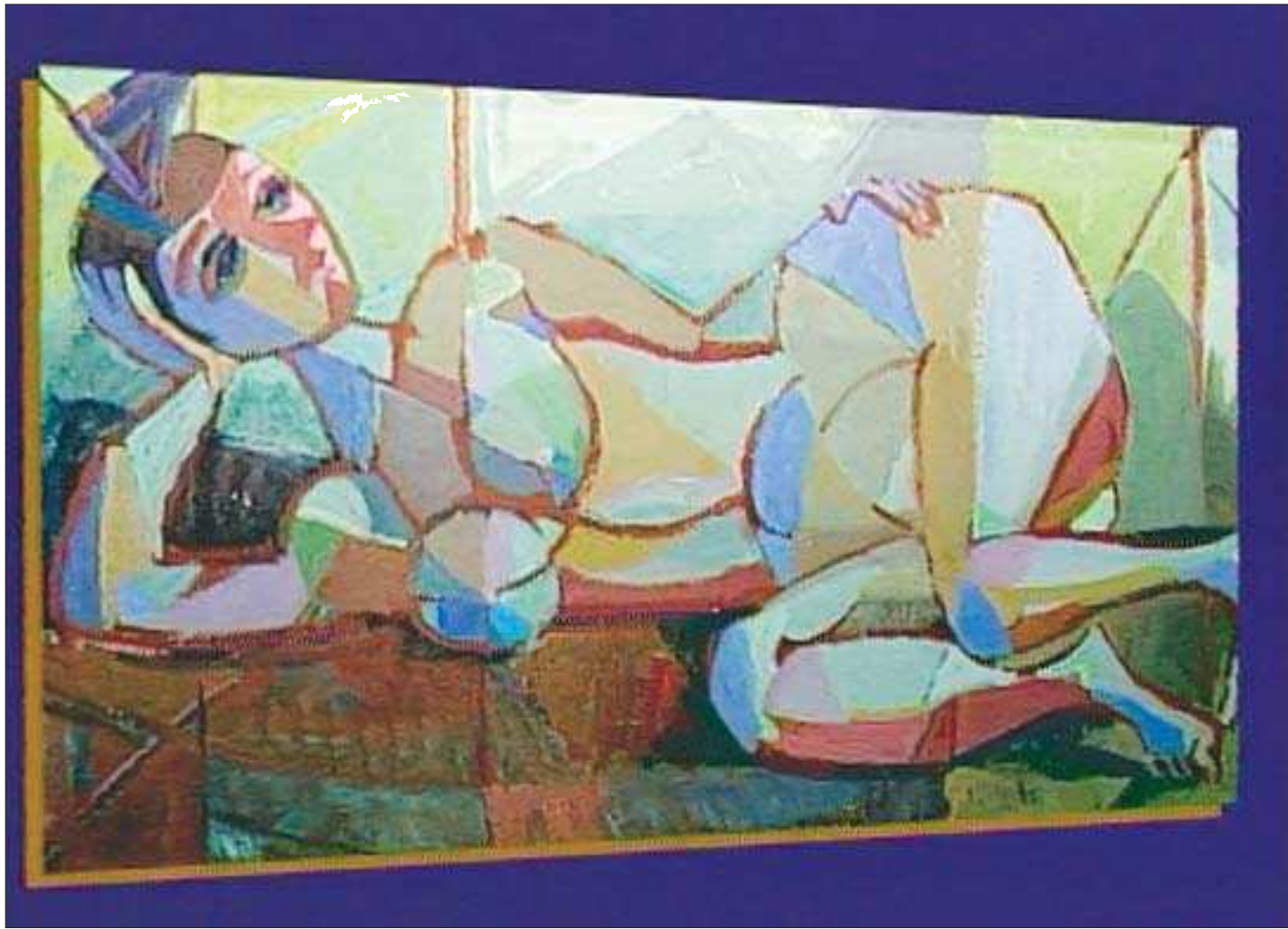
Med den egenhändigt byggda båten tar sig paret till Åland.

Eckerö blir en blyxtförälskelse för båda och de vill stanna där för resten av livet, vilket de också gör.

Robert Hancock var en stor natur- och miljövän, något som märks i hans produktion.

Vi får i filmen se hans ”Korsfästa hare”, en målning som verkar aktuell ännu i dag.

– Hancocks stora konstkun-

Kaja. En klassiker av Robert Hancock. I kväll visas en film om honom på tv.

nande och intresse gjorde honom till en mycket bra lärare vid Folkhögskolans konstlinje och till en både uppskattad, omdebatterad och respekterad konstkritiker i Nya Åland i cirka tio år fram till 1990, skriver Stormbom.

Glimten i ögat

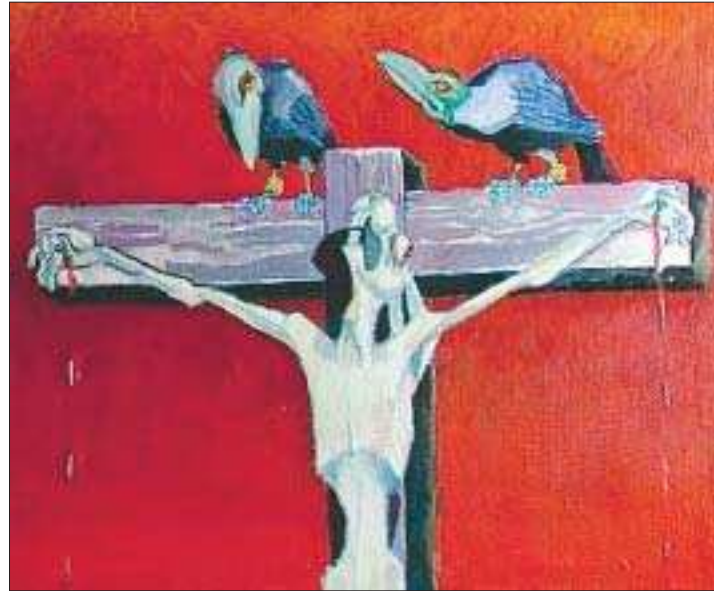
I filmen får vi till slut träffa en svårt sjuk Hancock som dock bevarat glimten i ögat och sitt fantastiska konstintresse. De här bilderna är nog de sista som finns av honom men hans konst lever vidare. Konstundervisningen vid Folkis finns också kvar och ett antal mycket duk-

Robert Hancock var en omdebatterad och uppskattad konstkritiker.

tiga konstnärer har sedan dess undervisat i konstämnen på Folkis.

Serien om åländskt konst och hantverk fortsätter om två veckor, nästa vecka kommer ett program om Ålands yrkesskola i serien om våra gymnasieskolor. (ka-f)

Korsfäst hare. Naturen är grym. Temat är lika aktuellt i dag.

FOTON UR FILMEN

Hancock studerade i Paris på 1940-talet.

Välgörenhets-konsert hålls

på ungdomslokalen Valborg på söndag, den 3 februari. Lokala för- mågor från Lemland och Lumparland underhåller och arrangörer är kören Lemlandsflickorna.

Intrådet är 10 euro, inklusive servering, och alla inkomster går oavkortat till Ålands barnfond. □

Winter jazz aktuella Wildbirds

& Peacedrums har fått utmärkelsen Jazz i Sverige 2008.

”Vilken röst! Vilket slagverk! Vilken kombi- nation!” skrivs det bland annat i motiveringen.

Jazz i Sverige är en utmärkelse som årligen delas ut till en ung svensk artist eller grupp och innebär en skivinspelning för Caprice Records samt en omfattande konsertlanse- ring i Sverige och utlandet i Rikskonserters regi.

Göteborgsduon består av sångerskan **Mariam Wallentin** och trumslagaren **Andreas Werliin**. Deras cd ”The Snake” ges ut 12 mars 2008, men redan i dag går det att lyssna till singeln ”There is No Light” på internet, bland annat på adressen www.myspace.com/wildbirds-andpeacedrums.

Mariehamn Winter Jazz pågår den 7-10 februari. □

Regissören Ulrika Bengts pjäs Vittra

får mycket uppmärksamhet i senaste numret av tidningen Ny tid.

På en helsida intervjuas hon om och sitt regis- sörskap och ytterligare en helsida ägnas åt en recension av pjäsen, som hade premiär på Svenska teaterns Mini-scen den 17 januari.

”Regissören Ulrika Bengts kommer med flera intressanta lösningar, som till exempel räddnings- scenen i slow motion.” skriver recensenten bland annat. □

Svenskt gästspel på Esbo stadsteater

blir det i vår, rapporterar FNB.

I början av april gästas teatern av Riksteatern som sätter upp **Hjalmar Söderbergs** iskalla kärlekstriller Doktor Glas. Doktor Glas är en monolog där scenen intas av **Krister Henriksson**, även känd för sin roll som kriminalpolis **Kurt Wallander**. Pjäsen har tre föreställningar.

Efter Esbo fortsätter Doktor Glas sin turné till Tammerfors, Åbo, Jyväskylä, Kuopio, Vasa och Uleåborg. □

Ålands kulturdelegation erbjuder vistelsestipendier till Källskärs gästbostad och Eckerö Post & Tullhus Gästbostad

Ålands landskapsregering tillhandahåller en gästbostad/Artist in Residence belägen i **Eckerö Post- och tullhus** cirka 35 km från Mariehamn. Gästbostaden består av 2 rum; totalt ca 50m².

Gästbostaden upplåtes under tiden april-september åt utövande konstnärer inom samtliga konstområden från Norden och närområdena.

Gästbostaden på **Källskär** upplåtes till skapande kulturarbetare och kulturjournalister från sista veckan i maj till och med september 2008.

Ansökan formuleras fritt och bifogas av arbetsplan samt CV.

Ansökan riktas till Ålands kulturdelegation, PB 1060, AX-22 111 MARIEHAMN och skall vara kulturdelegationen tillhanda **senast den 29 februari 2008 kl. 16.15**.

För närmare information se www.kultur.ax eller kontakta kulturbyrån, tel 25 000. e-post: jan-ole.lonnblad@regeringen.ax

Östra Saltviks Ungdomsförening r.f.

uppför på Högtomt

RevyBryggan

i regi av Synnöve Westerberg

Fredag 8 feb kl. 19.30

Lördag 9 feb kl. 19.00

Söndag 10 feb kl. 13.00

Söndag 10 feb kl. 19.00

Onsdag 13 feb kl. 19.30

Föreställningarna t.o.m. den 6.2 är fullbokade, men ströplatser kan finnas

Biljettpris: 15€ vuxna, 7€ upp till 12 år.

Biljettbokning på tel 43 560.

måndag, tisdag och torsdag kl. 19-21.

Biljettkassan är öppen en timme före föreställning.

VÄLKOMNA!

Annonsera i den tidning du själv läser.

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

Det går **hett** till i spisdjungeln

Gasspis

Fungerar med gas och har öppen låga.

Fördelar: Man har full kontroll över värmen. Lågan blir så precis så liten eller stor som du vill.

Nackdelar: Installation och kontroll av att gasen är trygg krävs. Moderna spisar stänger av sig själv om de läcker, därför är det ovanligt med explosioner.

Gasspis. Moderna spisar stänger av sig själv om de läcker. Explosionsrisken är minimal.

Elspis med gjutjärnsplattor

Den spis de flesta hushåll har i dag. Plattorna blir relativt snabbt varma och har lång eftervärme.

Fördelar: Förmånliga, enkla och slitstarka. De tar inte stryk så lätt.

Nackdelar: De är inte så snabba och svåra att reglera. För att få något att sjuda kan man behöva reglera värmen växelvis.

Slitstarka. Den klassiska elspisen håller mot stötar.

Det har gått ett tag sedan långkoken över öppen eld. Nu bör man vara insatt för att välja rätt spis för rätt behov. Fredrik Eklund, försäljare på Kalmers, ger en snabbguide bland spisar som finns på marknaden i dag.

Text: KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Spis med keramikhäll

Spis med platt yta.

Fördelar: Förhållandevis snabb och om man har ordning med sig och rengör efter varje användning är den enkel att hålla ren.

Nackdelar: Om man tappar tyngre föremål på den kan den spricka. Kastruller kan också rispa ytan om man inte är varsam.

Ordning och reda.

Rengör man efter varje användning är keramikhällen lätt att hålla ren.

Spis med induktionshäll

Likadan till det yttre som spisen med keramikhäll och har samma svagheter. Skapar värme bara på magnetisk yta, spisen blir inte varm i sig. Rostfria kastruller fungerar, men inte teflon eftersom de inte är magnetiska.

Fördelar: Jättesnabb eftersom den bara värmer den yta man placerar på plattan.

Nackdelar: Risk för rispor och sprickor. Eftersom speciella kärl krävs begränsas försäljningen, allt som inte är magnetiskt är oanvändbart.

Nyast på marknaden.

Spisar med induktionshäll leder värme bara på det magnetiska området.

CANDY

TORKTUMLARE CC277T

- 7kg • Kondenserande torkning
- 115 liters trumma av rostfritt stål
- Automatiska och tidstyrda program
- Vädrings program
- Reverserande trumgång
- 6 torkningsnivåer • Fuzzy Logic
- Sensor Drying System (fuktsensor)
- Signallampa för luddfilter/vattenbehållare
- Löstagbar vattenbehållare

469€

TVÄTTMASKIN GO1660D

- Kapacitet 6 kg • Fuzzy Logic-teknik
- Steglös centrifug 0-1600 varv/min.
- LED-display visar resterande tvättid
- Elektronisk programväljare • Timer
- Mix & Wash • 32 min. snabbprogram
- Program för ylle & handtvätt
- Supertvätt för ingrodda fläckar
- Tvättklass A • Centrifugeringsklass A
- Energiklass A

469€

TVÄTTPELARE 890€

Betala bekvämt
med Expert kredit

Ekonomiegatan 3
Tel 14 400

expert

STRANDBERG

vardagar 9-17
lördagar 10-14

DuoBad

- personliga badrum -

- Ett badrum med personlig framtoning
som förmedlar värme och trivsel

Sekel Cognac

Kom in och
begär offert!

RÖR DET RÖR RÖR DET...

BOMANSON & CO

Vikingagränd • www.bomansons.ax • tfn 23 400 • fax 22 841
Öppet: måndag-fredag 8-17, lörd 9-13

PUUSTELLI
www.puustelli.com

Inredningar till hela hemmet med hållbarhet för hela livet. Puustelli planerar ditt kök kostnadsfritt.

Lindén Byggkonsult

- Ålandsvägen 23 • tel. 15 212
- öppet mån-fre 09.00-16.30
- herbert.linden@myresjohus.se

Måttbeställda spiskåpor
SPISAR & KAMINER

VÄRMEKÄLLAN

Köpmansgatan 11fn 23 588 eller 0400 529 252
onsd – fre 11–17 (lunch 12.30–13.30) lörd 10 –14

-VI VÄRMER MÄNNISKOR-

allt du behöver -ändå klöver över!

F:ma **ERIK MATTSSON**

Allt för hem och kök

Kakel-
ugnar

Vitvaror

- för det klassiska vita köket
- för det trendiga rostfria köket

Kök

GODBY TEL 43 250
VARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16,
BYGGLAGRET: VARD. 09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

Krönika / Hanna Lindholm (prao)

Tankar kring städning

”Måste du alltid slänga allt omkring dig? Kan du inte hålla ordning i ditt rum?”

Jag skulle ljuga om jag skulle säga att jag aldrig hört de där fraserna. Vad har hänt? När jag var liten var det ju kul att städa. Ja, jag får säga som min kusin Ted en gång lär ha sagt: det var då det.

Vad tycker tonåringar om att städa egentligen? Det kanske många föräldrar undrar, eller tror sig veta. Jag ska berätta ur mitt perspektiv, vad jag anser om städning. Jag är en tjej på snart 16 vintrar.

Nu känns städning mest som en pina. Något som måste göras, även fast det inte är kul. Årligt talat det kan vara kul att städa ibland. Om jag är på det humöret. Det är jag ju tyvärr inte lika ofta som jag måste städa, suck.

Och inte kommer man ifrån mammas ständiga kommentar heller: kan du inte försöka hålla städat? Då behöver du inte städa lika ofta. Ja, nog har hon väl egentligen rätt. Vissa dagar känns det naturligt att plocka undan saker som ligger på golvet och sätta sakerna på sina platser. Dagen efter kan jag låta allt ligga, bara för att jag inte orkar. Eller, det handlar det väl om att jag inte tar mig tid, tid till att sova tillräckligt länge och sköta min hälsa så att jag skulle orka plocka undan sakerna, varje dag. Ja, jag får väl skylla mig själv.

Av någon anledning så känns det ju inte lika kul längre, men då städade jag ju bara mitt rum. Sen, när jag började högstadiet. Då började min syster ”lusse” så då flyttade hon till stan. Då blev jag ensam kvar på övervåningen. Med ålder kommer ansvar, jo tack det har jag märkt.

Eftersom det nu var jag som bodde där uppe, ja då blev det jag som fick börja städa där också. Det som min syster förut gjort, blev nu mitt jobb. Min tur att städa det som nu blev mitt badrum och vardagsrummet där bara jag var. Förutom den lilla tid de andra tittar på tv.

Det är nästan som att jag har en egen våning, helt för mig själv. Vilket är skönt, jag har nästan alltid en lugn stund för mig själv. Så okej, då är det väl kanske inte mer än rätt att jag städar där också.

Lina handdukar fr. 11,90

Öppet Vard. 9.30-17.30, Tors. 9.30-19, Lör. 10-14

Hämta nya duschkatalogen!

Duschkatalogen från Ballingslöv är här, fylld av spännande och vackra duschlösningar. Inspireras och få tips och råd. Och i våra vackra badutställningar kan du se hur det ser ut "på riktigt". Hämta ditt katalogex hos närmaste återförsäljare!

www.ballingslov.se

Mån-fre 7.30-17.00, lörd 9.00-13.00

Husmodertip

Coca-cola, citron och bikarbonat är oumbärliga då man skall tvätta badrum och kök. Åtminstone om man skall tro husmodertip-sen som florerar.
Här kommer några tips.

Badkar:

- Fläckar tas bort med itusku-ren citron. Doppa den i salt eller varm ättika så blir det ännu effektivare
- Rostfläckar eller bruna ränder tas bort med citronsyra. Låt citronsyran sitta kvar en god stund innan du torkar bort den.

Dusch:

- Duschstrilen blir ren om man skruvar loss den och rensar den med stoppnål, eller kokar den i tio minuter i en liter vatten och ½ glas vinäger.

Duschkörhänge:

- Plastförhängen kan man blöt-lägga i varmt vatten och mjukmedel för fintvätt. Doppa förhänget i saltat vatten innan det hängs upp igen så und-viks mögel.
- Enklare mögel-fläckar tas bort med hjälp av bikarbonat.

Kakel:

- Hårt smutsat kakel blir rent med vatten som man kokat potatis i.
- Kakel blir också rent med hjälp av en blandning av ammoniak, rödsprit och vatten i en sprejflaska. Spruta uppi-från och ner och torka alltef-tersom.
- Med några droppar ättika i tvättvattnet blir kaklet blankt.

Kranar:

- Kranar blir blanka om de putsas med cigarettaska.
- Kranarna blir blanka om du pustar dem med torrt tid-ningspapper.
- Använd en avlagd tand-borste till alla de svårtåt-komliga ställena på toalet-ten, som runt kranarna.

Toalettstolen:

- En flaska coca-cola fun-gerar som rengöringsmedel. Häll i drycken och låt verka

Fräsch. Tallsåpa doftar gott och är betydligt mer miljövän-ligt än andra rengöringsmedel på marknaden.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

ditt nya badrum & kök

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

PLAST-MATTOR
Prisex.
70 x 240 cm
91,-

BADRUMSMATTA 49,-

matt.huset
Ålandsvägen 32, tel. 15 770. Öppet: vard. 10-17, lörd. 11-14

ps för kök och badrum

Sur som en citron. Citroner hjälper mot det mesta: både mot otrevliga lukter och besvärliga fläckar.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

en stund innan du spolar.

■ Häll ett par matskedar ättika i avloppet.

Spegeln:

■ Tvätta med ättiksvatten, putsa efteråt med tidningspapper.

Fläckar på spishällar:

■ Häll salt över fläckarna direkt efter att grytan kokat över, då fastnar inte fläckarna.

Vidbrända kastruller:

■ Blötlägg i kallt vatten. Häll ur vattnet och gnid med en torr sockerbit.

■ Blanda några matskedar bakpulver i vattnet och låt stå ett par timmar. Man kan också koka upp blandningen.

Ugn och ugnsluckor:

■ Rengör med mjuk borste och tallsåpa. Bäst fungerar det om ugnen är lite varm.

■ Strö över salt om du spiller något i ugnen medan den är varm. Då den svalnat är det bara att torka bort salt och skräp.

■ Lägg en spegel på ugnsgolvet så ser du var fläckarna i ugnstaket finns.

Ytor i köket:

■ Blanda en svag lösning av vatten och tallsåpa i en sprayflaska. Använd då ytor skall rengöras.

■ Diskbänken kan rengöras med hjälp av kolsyrat mineralvatten.

■ Fettfläckar tas bort ned en trasa som doppats i rödsprit.

Mikrovågsugn:

■ För att ta bort lukt i mikrovågsugnen sätter man en skiva citron i ett glas vatten, sätter in glaset i mikron och låter vattnet koka en stund.

Tipsen kommer från: Goda råd är inte dyra av **Nina Yunkers**, Rent hus av **Maja-Lisa Furusjö** och Smärtha tips av Finlands svenska Marthaförbund.

Diskbänksrengörare. Mineralvatten rengör diskbänken och coca-cola lär skall rengöra smutsiga toastolar.

Vi har utökat vårt sortiment!

Välkommen in till oss och se vårt nya sortiment FM Mattsson och Mora sanitetsarmatur (vattenkranar för kök och bad)!

Fallgärdsvägen
tfn 23 700
Öppet:
vard. 8-17
lörd. 10-14

www.vvskylcenter.ax

www.nyan.ax

LAATTA PISTE Collection

Kakel & klinkers

Välkommen in så berättar vi mera

Simons

bygg & trävaror

Dalkarbyvägen • Tel: 21 022 • Fax: 23 733
ÖPPET: Mån-Fre 8.00-17.00, Lör 9.00-13.00

Bygg vattenskadesäkert!

- Vi premierar dig.

Att bygga vattenskadesäkert vid ny-, om-, och tillbyggnad behöver inte betyda högre byggkostnader.

Med enkla medel och korrekt utförande går det att helt undvika en av de mest kostsamma skadeorsakerna, vattenskador. Byggeforskningsprojektet VASKA i Umeå (vattenskadesäkert byggande) som har satt fokus på att förhindra vattenskador visar att stora ekonomiska inbesparingar görs genom rätt utförda installationer. Uppfyller du VASKA-kraven får du rabatt på försäkringspremien!

Hör gärna av dig till oss på Ålands ömsesidiga för mer information om hur du enkelt undviker vattenskador och samtidigt får en lägre premie.

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Tfn 27 600, Köpmansgatan 6, 22 100 Mariehamn, Tel 27 600, Fax 27 610
www.omsen.ax • epost: info@omsen.ax

Sanatorium var egentligen en

Ett vykort från förra sekelskiftet dyker upp på redaktionen.

Avbildat finns barnsanatoriet i Möckelö.

Barnsanatorium i Möckelö? Det känner ingen till. Ingen utom Christina Remmer som vet hur det låg till.

Lars Sonck? Att döma av detaljerna i brädfodringen misstänker Christina Remmer att huset kan ha ritats av arkitekten Lars Sonck.

Via internetauktionen Tradera i Sverige köpte Nyans kvällschef **Mårten Sundberg** ett flertal vykort med motiv från Mariehamn kring förra sekelskiftet. Vykorten var välbevarade och oslita.

– I början av 1900 tryckte man många vykort med många olika motiv. Att skicka vykort var då verkligen på modet, säger Mårten Sundberg.

Ett kort visade sig vara särskilt intressant.

– Jag har aldrig sett ett vykort på barnsanatoriet vid Möckelö havsbad förut.

Barnträdgård

Christina Remmer som tidigare jobbat som museibibliotekarie och skrivit ett flertal böcker om Mariehamns historia vet hur det ligger till. Det visar sig att ordet "sanatorium" i det här sammanhanget inte handlar om ett hem för lungsjuka barn.

– Det var gängse språkbruk då. Egentligen handlar det om en slags barnträdgård, men det ordet fanns inte då. Barnen skulle vara någonstans så att mamma och pappa skulle få supä i fred.

På vykortet finns texten "Barnsanatoriet - Möckelö - Maison de Santé pour les enfants."

– Man ville väl vara lite snob-

Barnsanatorium. Så här ser huset som avbildades på vykort ut i dag. Det är det enda bevarade huset från badhusepoken i Möckelö.

big av sig och skriva på franska.

Badhusgästerna kom fram för allt från Ryssland, Finland och Estland. Efter sekelskiftet blev de gästande svenskarna allt färre.

– Det finns massor med bilder från den här perioden. Folk har fotat mycket.

I dag är huset som en gång kallades barnsanatoriet rödmålat och i ganska dåligt skick. Byggnaden är den enda byggnaden i Möckelö som är kvar från badhusepoken.

– Det är ganska fantastiskt att det inte revs ner utan finns kvar, säger Christina Remmer.

Hon skulle inte bli förvånad om det arkitekten **Lars Sonck** som står bakom ritningarna till huset.

– Detaljerna i brädfodringen ger sådana antydningar. Sonck gjorde mycket arbete i det fördolda på badhusanstalterna.

Genom åren har många velat uppliva badhusområdet igen.

– **Julius Sundblom** sa till exempel att havsbadet absolut borde öppnas på nytt, men ingen var ju intresserad. Badhusinrättningarna har nog spelat ut sin sociala roll.

Fotnot: Mårten Sundberg ställer ut sin vykortssamling på Ålands museum den 6-28 februari.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Med hälsning från. Vykortet med foto på byggnaden och texten "Barnsanatorium" dök ifjol höstas upp på nätauktionen Tradera bland en stor mängd åländska vykort från början av 1900-talet.

Playan. För hundra år sedan fanns inte vägen förbi Möckelö havsbad. Stranden var bredare.

För fint folk. En färja gick från badhuset till Möckelö med gästerna. Bilden finns i "Krönika kring ett badhus".

En barnträdgård

Histoireskrivare. Christina Remmer har bland annat skrivit boken "Krönika kring ett badhus".

Alltid nära dig 29.1-3.2

Griskarré

 kg **6,25**

Entrecôte av nöt

 kg **12,90**

Palvad skärgårdsskinka

 kg **12,90**

Vitlökspotatis

500 g (EP 2,18/kg)

 st **1,09**

Långsamofin semlor

5 st (6,50/kg)

 st **1,95**

Munkgris

(EP 10,71/kg)

 st **0,75**

Ålands specialost

 kg **7,95**

Kilomysli

1 kg

 st **2,99**

Gloster äppel

Tyskland kg **0,99**

PLUS SA

JANUARI MÅNADS PLUSA ERBJUDANDEN

Yoghurt VALIO

200 g, smaksatt

MED PLUSAKORT

(EP 1,25/kg) 8 st **2,00**

UTAN PLUSAKORT

(EP 1,95/kg) st **0,39**

Gris yttre filé

i bit, ca 1,2 kg, 2pkt hushåll

MED PLUSAKORT

..... st **4,99**

UTAN PLUSAKORT

..... st **7,49**

Jubileums Mocka

500 g, 2 pkt hushåll

MED PLUSAKORT

(EP 3,98/kg) st **1,99**

UTAN PLUSAKORT

(EP 5,18/kg) st **2,59**

Smaksatt gräddglass

1 l, ej laktosfri, 3 pkt hushåll

MED PLUSAKORT

..... pkt **1,00**

UTAN PLUSAKORT

..... pkt **1,89**

Apelsiner

1,5 kg i påse, Spanien

MED PLUSAKORT

(EP 0,66/kg) .. påse **0,99**

UTAN PLUSAKORT

(EP 0,99/kg) påse **1,49**

K

EXTRA

God betjäning. För dig.

- **Mariehamn:** Citylivs, Malins Livs,
- **Brändö:** Einar Holmberg
- **Geta:** Getaboden
- **Föglö:** Föglöbutiken

- **Jomala:** Sven Mattsson
- **Lumparland:** Matboden
- **Vårdö:** Vårdö Närbutik
- **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

Vaksam och pigg

Nya Åland
☆☆☆

Nu planeras ett slakthus på Kökar

”Rådjuren säljs till stan men lövskogsälgen äter vi själva...”

Jaktlokal. Till vänster i bild, på ungdomslokalen Vikingalunds gavel har jaktvårdsföreningen ett fint klubbрум med el, vatten och avlopp. En träningsbana för luftgevärsskytten finns också på Vikingalund. Bakom kan slakteriet byggas.

Kökar jaktvårdsförening drömmer om ett slakthus på hemmaholmen där älg tas tillvara och rådjur styckas och säljs vidare .

– Tänk vad det spar i transporter och mellanhänder om vi själva tar hand om köttet, säger Bo Ponthin, jägare, som också är styckmästare och tillika ordförande i kommunfullmäktige.

Det finns gott om älg på Kökar numera. Senaste räkning visade ett 60-tal individer.

– Vi har rent oresonligt med älg.

Så uttrycker Bo Ponthin det när han visar upp jaktvårdsföreningens lokaler i ungdomslokalen Vikingalunds ena gavel.

– Tolv älgar fälldes i höstas. Stammen har ökat lavinartat.

Kompetens finns

Jaktintresset är livligt på Kökar. Vikingalund inrymmer också en hel luftgevärsbana.

Nu har medlemmarna börjar fundera på ett eget slakteri. Kompetensen i branschen finns på hemmaholmen redan.

– Som utbildad styckare vet jag vilka hygienkrav som ställs, fortsätter Bo Ponthin. De är stora krav – och ska så vara. Jag vill dessutom gå på en kurs för att få rätt att besiktiga djuren.

Men kraven på att besiktiga rådjur har nyligen släppts.

Lövskogsälgen

Fördelarna med ett eget slakteri är, enligt honom, många.

– Bönderna får både nöt-

kött och får slaktat utan melanhänder. Älgen styckas vi och delar upp. Och äter själva. Vi har en speciell sorts älg här på Kökar. Den betar mest lövskog och får därmed ljusare kött. Den behåller vi för oss själva. Rådjuren, däremot, kan vi frysa ner och sälja vidare till Mariehamn. Rådjursskött är folk lite trötta på här.

Älghippa

Lördagen en 2 februari hålls traditionell älghippa på Vikingalund.

Köttet i älgsoppan – som är av det ljusa lövskogsslaget – har transporterats fram och tillbaka till slakt på fasta Åland. Om jägarna får bestämma här har alltså älgköttet om några år bearbetats färdigt på ort och ställe.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Fakta/Slakteriet på Kökar

■ Nu undersöks möjligheten att få pengar till ett gårdsslakteri på Kökar. Modell har man tagit från Nagu. Det är skärgårdsutvecklare **Christian Pleijel** som står för utredningen vad gäller möjligheten att få bidrag.

■ Ägare blir Kökas jaktvårdsförening, med sju medlemmar.

■ 12 älgar sköts på Kökar i

Vill ha slakthus. Bo Ponthin är jägare och styckmästare och därtill kommunfullmäktigebas. Det är en bra kombination om man vill ha till stånd ett slakthus på Kökar. Drömmen är att det står färdigt om några år.

höstas och 25 rådjur.

■ I bästa fall kan det bli byggstart nästa år. Kunniga byggare finns i föreningen.

■ Både vilda djur, nötkreatur och får kan komma att slaktas på detta gårdsslakteri. Tanken är att en gång kunna sälja rådjursskött till restauranger i Mariehamn.

■ Byggnaden ska byggas på en tomt väster om ungdomslokalen Vikingalund, helt nära jaktvårdsföreningens egen lokal, där Oppsjövatten, avlopp och ström redan finns på plats.

■ Ytterligare en tanke är att utveckla Vikingalundsområdet med Kökars hembygdsmuseum tvärs över vägen till ett om-

råde anpassat för de hundratala fågelskådare som kommer till Kökar. Här kan det finnas en lokal för dem, ett lager, kanske en fotoutställning. Kanske ska ett fågeltorn också byggas. – Fågelskådarna är ett slags kulturister, säger Christian Pleijel som är pådrivare också för dessa planer.

Ber nämnd granska publicering

■ En anställd vid landskapets museibyrå ber Opinionsnämnden för massmedier granska det journalistiskt etiska i att Nya Åland har publicerat hans namn utan hans medgivande.

Bakgrunden är att landskapets förvaltningschef **Arne Selander** i två insändare i tidningen Åland har ifrågasatt opartiskheten hos en av tidningens ledarskribenter, som enligt hans åsikt har kritiserat museibyran på ledarplats samtidigt som hon är gift med en av de anställda på byrån.

Nya Åland har i sina referat nämnt såväl ledarskribenten som hennes make vid namn. Maken anser att han som icke offentlig person inte skall behöva skylta med namn utan att bli tillfrågad.

Opinionsnämnden för massmedier är ett så kallat självseringsorgan, grundat av förläggare och journalister, som kontrollerar att medierna håller sig inom de etiska ramar som branschen har ställt upp.

När en anmälan lämnas in ber nämnden in genmäle från det medium som har anmälts och tar sedan ställning till om de etiska reglerna har följts eller överträtts.

Straffet för den som fällt av nämnden är att man måste publicera utslaget i dess helhet. (ht)

Grannar i protest mot höga hus

■ **MARIEHAMN.** De två planerade husen inne på gården till Nygatan 19 blir för höga, de skymmer ljuset för oss. Det menar bostadsbolaget på Nygatan 17 samt några hyresgäster i huset som lämnat in anmärkningar mot den föreslagna ändringen av stadsplanen för granntomten.

I kväll skall stadsfullmäktige ta ställning till ändringen, som ger bolaget Norrfjärden ab, med **Jan-Thore Thörnroos**, möjlighet att bygga som man planerat inne på tomten. Det skall bli två huskroppar med en terrass mellan dem och under terrassen parkeringsplatser under jord. Husen skall sammanlagt inrymma 10 lägenheter.

Med hjälp av dataanimationer har det beräknats hur husen skuggar grannhuset. De nya husen föreslås tillåtas få en höjd till taknocken på 10,5 meter, istället för 8,3 som stipuleras i nuvarande stadsplan.

Det har redan tidigare varit olika åsikter om projektet, då närmast var de nya husen skall ha sin infart. Norrfjärden vill ha infarten väster om det gamla gatuhuset som skall k-märkas, medan åsikter inom stadsförvaltningen och bland de socialdemokratiska politikerna menar att det blir för trafikfarligt och förordar infarten öster om det gamla huset.

Förslaget som ligger från stadsstyrelsen är i alla fall att anmärkningarna inte beaktas och att en utfart väster om gårdshuset godkänns. (uw)

Nyan rättar

■ Måndagens dagens ålänning, **Metha Srichoochat**, är inte fullt så förtjust i vintern som hans svar på frågan ”Tror du att du kommer att bo kvar på Åland?” ger sken av.

Det korrekta svaret är ”Om det var åtta månader sommar och fyra månader vinter, då skulle jag bo kvar här tills jag dör”.

De små betodlarna lägger av

Endast 12 av 94 vill fortsätta

Framtiden för sockerbetsodlingen är litet osäker i ytterligare ett par veckor. De odlare som vill fortsätta räcker inte för fabriken i Säkylä.

Betsockerfabriken Sucros har nu fått in vilka odlare som vill fortsätta med betodlingen och vilka som vill lägga av. Av de åländska odlarna vill hela 87 procent, 82 av 94 odlare, upphöra med sockerbetsodlingen. Det handlar här om odlingar på rätt små arealer. De 82 odlarna står för 27 procent, en dryg fjärdedel, av betsockermängden från Åland.

Sucros skriver i ett pressmeddelande att de som slutar har betarealer under medelta-

let. Största delen av dem som vill fortsätta finns i närheten av fabriken i Säkylä. 90 procent ligger inom en radie på 160 km.

Räcker inte

De som nu är villiga att skriva odlingskontrakt för sju år framåt räcker enligt Sucros inte för att trygga en tillräcklig produktion och lönsamhet. Därför kommer man att försöka få fler att fortsätta eller andra att öka sina arealer. Inom ett par veckor kan odlarna vänta besked om hur det blir med fabriken, om den kan fortsätta eller inte.

Finlands kommande sockerervot är 80.999 ton och de som nu vill skriva kontrakt

täcker 80.338 ton. Sucros konstaterar emellertid att några odlare slutar varje år, och det behövs odlare för hela sjuårsperioden.

Man understryker också att staten har lovat stöda sockerproduktionen. Hur stort stödet blir är inte känt.

Utan vederlag?

De som lägger ner sin betodling är lovade ersättning av EU, men enligt Sucros är det inte säkert att pengarna räcker till för alla.

– Om odlingen i Finland fortsätter skall ersättningen baseras på 9.001 ton socker, fast den sammanlagda kvoten för dem som slutar är 27.837 ton. Det är möjligt att

Ett minne blott. Även om sockerbetsodlingen fortsätter på Åland, så blir betbergen inte lika stora som förr. En mängd små odlare vill sluta. Hur det blir för de övriga, om fabriken i Säkylä kan fortsätta, blir klart inom ett par veckor, lovar Sucros. Arkivbild från 2001

en del av de odlare som slutar inte får någon ersättning, sägs det ett pressmeddelande från Sucros.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Smärtfri premiär för nytt betalsystem

Igår hade Sepa, det gemensamma eurobetalningsområdet, premiär och på Ålandsbanken kan man stolt konstatera att de första in- och utbetalningarna med det nya systemet fungerat problemfritt. Dock menar man att det på kort sikt inte är särskilt många ålänningar som aktivt berörs av de nya betalningsrutinerna.

Igår var det premiärdags för Sepa och inom en treårsperiod ska därmed nuvarande inhemska betalningstjänster ersättas med nya europeiska tjänster. Avsikten är att banker och kunder ska ha möjlighet att använda samma system för att sköta alla sina eurobetalningar, oavsett om betalningen förmedlas inom det egna landet eller till ett annat land inom det gemensamma euro-området. Målet är att 31 europeiska länder ska ha en gemensam hemmamarknad för betalningar när övergångsperioden upphör 2010. Långt fram Enligt Thomas Nordlund, avdelningschef för Affärsstöd Ålandsbanken, orsakar de nya direktiven inga problem vad

gäller genomförandet. – Som vanligt ligger Finland långt fram i utvecklingen när det handlar om tekniska betalningssystem. Våra första in- och utbetalningar med det nya systemet har redan genomförts som planerat. Innan dess har vi i och för sig stött på några barnsjukdomar i våra förberedande tester, men de småfel vi lokaliserat är redan avhjälpta. På kort sikt är det enligt Nordlund inte särskilt många ålänningar som berörs av de nya betalningsrutinerna, men på lång sikt anser han att Sepa kan leda till nya affärsmöjligheter. – För gemene man fungerar de nuvarande betalningssystemen bäst i nuläget, de som berörs är än så länge främst stora internationella affärskoncerner. Men framöver tror vi att affärsfolk utanför det europeiska ekonomiska området kommer att lockas hit när de upptäcker att vi har ett gemensamt system som gör det enkelt att etablera sig i området. Det är en stor fördel att inom ett område innefattande 31 länder endast behöva ett konto på en bank för alla nödvändiga ekonomiska transaktioner. Stolt bank Även betalkorten kommer inom

Nytt system. Ålandsbankens Thomas Nordlund är stolt över att de första stegen på ”Sepa-vägen” fungerat smärtfritt. Han rekommenderar dock gemene man att hålla fast vid sitt nuvarande betalningssystem då majoriteten av ålänningar i nuläget inte berörs nämnvärt av det nya systemet. Foto: JONAS EDSVIK

en treårig övergångsperiod att vara Sepa-anpassade. Användningen av kortet ska synas på kundens konto på samma sätt som vid inhemskt bruk och man räknar med att de flesta affärer 2010 ska inneha ett tillräckligt stort antal chipbetalterminaler. Allmänhetens kunskap om Sepa är, enligt en undersökning som Finansbranschens Centralförbund låtit utföra, varierande.

Konsumenter uttrycker en önskan om mer information, medan Thomas Nordlund menar att kunskapen i dagsläget är fullt tillräcklig med beaktande av den begränsade nytta för kunden som Sepa medför i detta skede. – Vi har begränsad information gällande det nya betalningssystemet på vår hemsida. Dessutom har vi internutbildat

personal som ska kunna besvara våra kunders frågeställningar. Att göra mer än så anser vi inte vara nödvändigt. – Ska man satsa på några större informationskampanjer bör man se en konkret kundnytta och det finns inte i det här fallet. I ärlighetens namn skulle det snarare innebära att vi bestäl våra kunder på dyrbar tid om vi bad dem ta del av ytterligare

information kring Sepa. I takt med att den nya betalningstrafiken får bättre funktionalitet för kunden kommer vi att informera om det. Än så länge nöjer vi med oss att vi har tagit de första stegen på ”Sepa-vägen” och vi som sagt stolta över att systemet hittills fungerat som planerat.

SARA BRU
sara.bru@nyan.ax

Nordea Bank Finland Abp

Avkastning från jorden

Efterfrågan på jordbruksråvaror förutspås öka kraftigt i framtiden och samtidigt leda till högre priser på mat. En placering i jordbruksråvaror ger dels en bra avkastningspotential, dels ett mycket bra inflationsskydd, till exempel mot stigande matpriser. Med indexlånet Bioenergi & Jordbruksråvaror kan du dra nytta av prisutvecklingen på dessa jordbruksråvaror med kapitalgaranti.

Försäljningsperiod 21.1–22.2.2008

- Emittent Nordea Bank Finland Abp.
- Avkastning:
 - Bioenergi & Jordbruksråvaror Bas: 80 % av uppgången i referensindexet enligt lånevillkoren.
 - Bioenergi & Jordbruksråvaror Extra: 137 % av uppgången i referensindexet enligt lånevillkoren.
- Placeringstid cirka 5 år.
- Minsta teckning 1 000 euro.
- Emissionskurs:
 - Bioenergi & Jordbruksråvaror Bas: rörlig, cirka 100 %.
 - Bioenergi & Jordbruksråvaror Extra: rörlig, cirka 110 %.
- Det nominella kapitalet återbetalas i sin helhet på förfallodagen oberoende av kursutvecklingen, lånen är behäftade med risk avseende emittentens återbetalningsförmåga samt med risk att förlora den betalda överkursen (i Extra-lånet cirka 10 %).
- Ingen säkerhet har ställts för lånen

Mer information på Nordeas kontor, av Kundtjänst 0200 5000 (Ina/msa) mån–fre 8–20 eller på Internet www.nordea.fi. På samma ställen får man också börsprospektet och lånevillkoren.

BÖRSKOMMENTAR

När mycket är för lite

Vi är återigen inne i en rapportperiod. Misstron mot konjunkturen har varit stark ett bra tag och detta har resulterat i att flera aktier har sålts ner till låga nivåer. Därför är det nu intressant att se vad rapporterna innehåller, och vad bolagen säger om framtiden.

Men trots att bolagsrapporterna är viktiga så är det ändå makrorapporterna som marknaden följer noggrannare just nu. En återhämtning för sysselsättningen i USA, vilket vi såg tecken på i förra veckan, kan bidra till att skapa en lugnare tillvaro på marknaden framöver.

Under december presenterades väldigt svag statistik från den amerikanska arbetsmarknaden, och börsen påverkades negativt av detta. Framförallt var det då detaljhandelsrelaterade aktier som såldes ner, av rädsla för att en minskad konsumtion skall följa med den lägre sysselsättningen. Det amerikanska ISM indexet, som kan sägas mäta inköpschefernas framtidstro, publiceras på fredag och väntas ha en stor inverkan på börskurserna. ISM brukar låta sig påverkas av hur sysselsättningen har utvecklats, och ISM har på senare tid befunnit sig på oroväckande låga nivåer. Därför föddes ett litet hopp i förra veckan, när statistik publicerades som visade att sysselsättningen i januari har varit starkare än under december.

Tillsammans med den amerikanska centralbanken FED:s räntesänkning på 0,75 procentenheter räckte detta till en rekyl som höll i sig till sen fredag eftermiddag, men där tog det stopp.

Räntesänkningen i förra veckan var den största på över 20 år, och fick den översålida börsen att rekylera, men marknaden ville ha mer än så. ”Ordentliga insatser när läget så kräver” har FED låtit oss förstå att är deras motto nuförtiden. Något som alltför ställer sig frågande till är hur mycket FED verkligen kan sänka utan att behöva riskera släppa på sitt övergripande mål, inflationsmålet.

Enbart en räntesänkning är ju dessutom inget som angriper problemen i den amerikanska ekonomin, utan snarare bara symptomen. Säg samtidigt den presidentkandidat som går till val med att stolt visa vilka hårdhandskar som kommer att användas vid bekämpningen av underskott i budgeten.

Här har vi problemet med den amerikanska ekonomin. Men det är långtifrån säkert att en recession i USA skulle få den globala konjunkturen att haverera. Mycket talar förstås för att det skulle kännas för de länder som är involverade i handel med USA. Men innan vi har sett kreditbubblans skadeverkningar kan vi inte utesluta att landningen blir mjuk.

I det volatila klimat som vi har just

nu på börsen dyker det upp en del bra tillfällen för snabba affärer, för den som gillar det. Här rekommenderar jag att hålla koll på rapporteringskalendern. Är det en tillfällig rekyl uppåt man tycker sig se, så ska man hoppa av ganska snabbt, kanske redan efter en till två dagar, eftersom rekyler i neråtgående trender brukar kunna vara just så långa.

Positiva nyheter kan skapa kortare rekyler uppåt, medan negativa skapar större kliv neråt. Positiva nyheter verkar det överlag finnas färre av just nu, och när de dyker upp så är det ofta något som inte är riktigt bra där heller.

Mathias Söderback
Avanspartners

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder.		Källa MSCI Barra (www.msci.com)						
	INDEX	1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	6,6	-9,3	-13,5	0,2	-8,6	18,5	99,3
Sverige	MSCI Sweden	0,7	-11	-21,3	-27,2	-11,6	-21,7	21,7
Europa	MSCI Europe	-1,6	-11,6	-15,3	-15,5	-11,5	-11,5	35
Nordamerika	MSCI North America	0,3	-12,5	-14,1	-16,9	-9,7	-14,7	8,5
Japan	MSCI Japan	-0,6	-4,3	-9,8	-19,1	-5,7	-20,8	10,7
Asien	MSCI Asia Pacific	-1,5	-10,3	-16,7	-10,1	-9,8	8,4	76,6
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	-4,1	-13,3	-7,5	-5,1	-11,9	1,5	121
Latinamerika	MSCI EM Latin America	1,9	-11,6	-12,1	-4,8	-10,8	17,4	166,5
Världen	MSCI World Free	-0,4	-11,2	-14,1	-16,3	-9,9	-13,5	18,6

Världens mest kända hamburgare Big Mac fyller 40 år. Amerikanen Jim Delligatti lanserade Big Macen år 1967 och följande år blev den en del av snabbmat-skedjan McDonalds' meny.

riksnytt

Nokia köper det norska mjukvarubolaget Trolltech. Nokia har lagt ett bud som är värt 104 miljoner euro och tre fjärdedelar av aktieägarna har godkänt det.

Allt fler dödliga frontalkrockar

Vanligt scenario. Kollisionerna mellan motorfordon har minskat under hela 2000-talet, men i fjol skedde plötsligt en hastig uppgång igen. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

HELSINGFORS. Antalet frontalkrockar med dödlig utgång ökade med en tredjedel i fjol. Också det totala antalet trafikolyckor med dödlig utgång ökade. Det visar Trafikförsäkringscentralens preliminära rapport för fjolåret.

Det var framför allt olyckor

vållade av medelålders förare som ökade medan dödsolyckorna vållade av förare under 25 år minskade. Denna åldersgrupp vållade i fjol 77 dödsolyckor jämfört med 88 året innan. Frontalkrockarna med dödlig utgång var exceptionellt många i fjol, hela 171 stycken, medan antalet

avkörningar och olyckorna i den lätta trafiken minskade.

Snabb uppgång

Enligt Trafikförsäkringscentralen har antalet kollisioner mellan motorfordon minskat under hela 2000-talet, men i fjol skedde plötsligt en snabb uppgång. I fjol inträffade cir-

ka tio procent fler motorfordonsolyckor med dödlig utgång än under åren 2003-2006 i medeltal.

Rapporten bygger på preliminära uppgifter från undersökningskommissionerna. Kommissionerna utredde i fjol 345 dödsolyckor. I dem omkom 376 personer. (FNB)

Filmidoler lockar till rökning

HELSINGFORS. Tobaksbolagen har övergått till att göra reklam i filmer i takt med att reklamförbuden blivit allt vanligare i västvärlden.

Den färskna rapporten Tupak-kayhtiöt – elokuvien kummit (ungefär Tobaksbolagen – filmens gudfäder) visar att det i början av årtusendet förekom tobaksrökning i de flesta filmer riktade till barn i skolåldern.

Enligt undersökningar lockas barn och unga som ser till exempel sin egen idol röka i en film att själva prova på cigaretter.

Idoler som ofta bolmar på vita duken är bland andra Julia Roberts, Brad Pitt och John Travolta. Cigarettrökning är en vanlig syn i bland

annat filmen Mona Lisa Smile (förbjuden för barn under tre år) och Men in Black samt Chicago (båda med åldersgränsen 11 år).

Cigaretternas placering planeras omsorgsfullt och närbilder är i flitig användning så att cigarettmärkena blir synliga. Vanligtvis har rökningen ingenting att göra med att karaktären till exempel festar eller är nervös och kunde med fördel ha klippts bort, anser Satu Lipponen, ordförande för Cancerföreningen i Finland.

Eftersom tobaksrökning på film inte förefaller att väcka någon kritik som helst i Finland, beslöt sig Lipponen och anti-rökorganisationen Ashs verksamhetsledare Mervi Hara att själv sätta sig in i tobaksbolagens dokument.

Lipponen och Hara tror inte att cigarettrökningen försvinner ens från barn- och ungdomsfilmer om inte den stora publiken kräver det.

Inte ens de två är insatta i hur mycket det bolmas i inhemska filmer. Saken har inte behandlats i offentligheten sedan Kummelit-filmen Kultakuume väckte kritik för tio år sedan. Då fanns tobaksbolaget BAT Finlands namn med i sluttexterna.

De stora amerikanska studiorna meddelade i fjol att de frivilligt ska börja minska rökandet i filmer. Det skedde efter att årtal av undersökningar visade att tobaksrökningen i filmer ökat kraftigt.

Den här frivilliga gesten har inte varit speciellt effektiv eftersom den enda undersökningen som gjorts efteråt inte

visade någon förändring, säger Lipponen.

Tobaksbolagens kopplingar till filmindustrin har hållits så hemliga som möjligt, men då bolagen i samband med rättegångar mot dem blev tvungna att öppna sina arkiv var hemligheten avslöjad.

Korrespondensen från företagen som gjorde PR för tobaksbolagen berättade om lyckad produktplacering: "Cigarettasken får massiv uppmärksamhet i scenen där John Travoltas karaktär stjälar en ask Camel för en ängel".

En annan PR-firma berättar hur en vd vid ett filmbolag fått nästan en miljon dollar i utbetalning mot produktplacering. Tobaksbolagen själva förnekar dylik produktplacering. (FNB)

Världen just nu

Tsunamihjältar får medalj

■ **STOCKHOLM.** Fyra svenskar föräras var sin medalj av kung Carl XVI Gustaf för sina förtjänstfulla insatser i samband med flodvågskatastrofen i Sydostasien i december 2004.

De fyra är **Christer Asp**, då departementsråd på Utrikesdepartementet och ledande svensk diplomat i Phuket, **Jonas Hafström**, då ambassadör i Bangkok, **Stig Edqvist** som ledde Rikskriminalpolisens så kallade id-kommission och Fritidsresors informationsdirektör **Lottie Knutson**.

Medaljen de får av kungaparet på Stockholms slott vid en ceremoni på tisdag kallas H.M. Konungens medalj.

– Det är väldigt överväldigande, oväntat och självklart mycket glädjande, säger Lottie Knutson till TT.

Hon framhåller dock att hon inte var ensam på sitt företag vid katastrofen.

– Vi var väldigt många som jobbade. Jag känner att det är en utmärkelse som går till 1 300 personer, säger hon och syftar på sina kolleger.

Totalt belönas ett 30-tal personer med medalj i denna omgång. Serafimermedaljen, H.M. Konungens medalj och medaljen Litteris et Artibus förlänas två gånger om året. (FNB)

Vanligaste meningen utsedd

■ **STOCKHOLM.** "Jag vet inte" är Sveriges vanligaste mening och bokstaven e den vanligaste i svenska språket.

Språktidningens enväldige domare **Lars Melin**, docent i nordiska språk och författare till en mängd språkböcker, har utsett den vanligaste meningen i såväl tal som skrift. Tidningens läsare har kommit med en mängd mer eller mindre fantasifulla förslag.

Flera förslagsställare har tagit fasta på mobilen och har föreslagit "Var är du?" till den vanligaste frasen. Andra har gått på familjesituationen och tror att "Vad blir det till middag?" kan konkurrera om förstaplatsen. "Hur är läget?" kunde varit en stark kandidat om det inte funnits så många alternativ, "Hur är det?", "Läget?", "Annars?", "Hur står det till?" och så vidare.

Ingen vet egentligen vilken mening vi oftast använder men Lars Melin avslöjar sin favorit i Språktidningen. Det mest generella och det bästa svaret är enligt Melin "Jag vet inte". På andraplatsen hamnar "Det har jag aldrig sagt".

Och bokstaven e är den vanligaste bokstaven och 0 den vanligaste siffran. Bland ord i skrift leder "och" överlägset. Den vanligaste ordkombinationen är "det är", enligt Språktidningen. (FNB)

Gisslandrama i pakistansk skola

■ **PESHAWAR, PAKISTAN/LONDON.** Tungt beväpnade islamister tog kring 250 skolbarn som gisslan i en skola i Pakistan på måndagen, men släppte dem efter förhandlingar med klanäldste, meddelar Pakistans inrikesministerium.

Rebeller beväpnade med raketgevär förskansade sig i en skola i den avlägsna byn Domail i nordvästra delen av landet. Innan det hade de gjort ett misslyckat försök att kidnappa en lokal tjänsteman. En rebell dödades i eldstriden som följde.

Polisen omringade skolan medan klanäldste förhandlade med rebellerna som krävde fri lejd i utbyte mot att släppa skoleleverna i åldern åtta till tolv år.

– De har lagt ner sina vapen och överlämnat sig själva till det lokala rådet. Barnen har släppts, sade en talesman för inrikesministeriet på måndagskvällen.

Gisslandramat nära den afghanska gränsen pågick i sju timmar. Enligt den statliga televisionen gick regeringen med på rebellernas krav på fri lejd.

Inrikesministeriets talesman **Javed Cheema** sade att det är en fråga mellan det lokala rådet och polisen.

Pakistans president **Pervez Musharraf**, på besök i Europa, betecknade gisslantagandet av skolbarn som en desperat handling och lovade fortsätta kampen mot extremister.

Musharraf sade att det såg ut som om extremisterna inte hade för avsikt att ta gisslan utan att de tagit sin tillflykt till skolan. (FNB–AFP)

Ryssland granskar väst

■ **STOCKHOLM.** Utlandskritiken mot demokratin i **Vladimir Putins** Ryssland har blivit allt starkare.

Men nu går Kreml till motattack. Institutet för demokrati och samarbete ska granska politiken och människorätten i väst.

Med vardera tio anställda på två kontor i New York och Paris ska den ryska organisationen hålla koll på och rapportera om utvecklingen.

– Ryssland borde delta på lika villkor i diskuterandet av människorättsfrågor, samhällsproblem och utvecklingstrender. Vi har en verklig uppgift framför oss. Det här handlar inte bara om att slå tillbaka, även om det vore ganska naturligt, förklarade den blivande kontorschefen i Paris, **Natalja Narotjitskaja**, på en presskonferens i Moskva på måndagen.

Institutet är formellt helt fristående från den ryska staten och finansieras med hjälp av privata bidrag.

Organisationens ledare har dock alla gjort sig kända som Putinvänliga och Kremlknutna samhällsvetare och analytiker.

Enligt den blivande New York-chefen **Andranik Migranian** blir en av uppgifterna att i New York och Paris föra fram "alternativa åsikter om den politiska processen i Ryssland", där ordet alternativt sannolikt står för alternativ i jämförelse med de kritiska röster som dominerar i väst, och som länge irriterat myndigheterna i Moskva.

WIKTOR NUMMELIN

Ekonomi

Julförsäljningen ökade fem procent

HELSINGFORS. Försäljningen inom detaljhandeln ökade med drygt fem procent i december jämfört med samma tidpunkt i fjol.

Tillväxten var dock avsevärt

långsammare än tidigare, eftersom försäljningen i till exempel november ökade med nästan nio procent jämfört med november i fjol. Försäljningen ökade under hela året med över sju procent, uppger

Statistikcentralen.

Tillväxttalet led också ett bakslag kvantitativt. Kvantiteten i detaljhandelns försäljning ökade i december med knappa fyra procent jämfört med december i fjol. Den

kvantitativa tillväxten för hela året var knappa sex procent.

Statistikcentralens snabbestimat baserar sig på ett stickprov, som täcker i medeltal hälften av detaljhandelns omsättning. (FNB)

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Ingenting är klart. Men vi har kontaktat Real Madrid och Barcelona.

ÅLAND UNITEDS TRÄNARE ROBERT DAHLIN SKÄMTAR TILL DET NÄR NYAN FRÅGAR OM EVENTUELLA NYFÖRVARV

Asumaa förberedd på medelhavsderby

FOTBOLL. Det är onsdagen den 6 februari. Klockan börjar närma sig 21.00 lokal tid. Platsen är Estadio La Rosaleda i Málaga. Årkerivalerna Spanien och Frankrike står uppställda i spelartunneln. Bara minuter återstår till matchstart. I alla fall i Tony Asumaas tankar.

– Jag har dömt matchen i huvudet 100 gånger, säger han.

Vi vill ha en finsk domare. Så sa det spanska fotbolls-förbundet när det var klart med en landskamp mot Frankrike. Så de skickade en inbjudan till Finlands bolls-förbund. Och deras val var inte svårt. Uppdraget gick till landets bästa domare. Tony Asumaa från Lemland.

Det blir hans största match i karriären. Det säger han själv. Trots att han dömt såväl EM-kval som Champions League-kval. Och trots att det inte handlar om en tävlingslandskamp den här gången.

– De säger att det är en vänskapsmatch men det är det aldrig, säger Tony. Det är en enormt viktig match för spelarna att spela in sig i laget. Alla matcher är viktiga, men detta är en annan dimension.

Och det ligger mycket i det. Endast två officiella datum för landskamper är planerade innan EM drar igång till sommaren. Nästa onsdag är alltså ett av dem. Och då ska Tony vara matchtränad.

Årets höjdpunkt

Till skillnad från de spanska och franska spelarna är det inte direkt säsong för Tony just nu. En enda match kommer han ha i benen innan han åker till Málaga om en vecka. Och det är ÅM-matchen mellan IFK Mariehamn och Sunds IF nu på fredag.

– Rörelseschemat är i princip samma även om det är 100 gånger långsammare i Eckeröhallen. Men sådant spelar ingen roll.

Förutom ÅM-matchen håller Tony igång på egen hand. Speciellt sedan matchen planerades in. Löpning och fysträning fem till sex

Briljerar med spanska. Tony Asumaa har läst spanska i två år och säger att det kan underlätta om man kan några uttryck. Annars är det engelska som gäller när han pratar med spelarna. Bilden är ett montage.

Foto: JONAS EDSVIK

Fakta/Spanien-Frankrike

■ Spanien vann sin EM-kvalgrupp före Sverige efter endast två förluster. Ironiskt nog lottades de sedan i samma EM-grupp tillsammans med regerande mästarna Grekland och Ryssland.
■ Frankrike kom tvåa i sin EM-kvalgrupp bakom Italien och även dessa båda lag lottades i samma EM-grupp. I den så kallade Dödens

grupp återfinns även Holland och Rumänien.

■ Spanien har ett EM-guld från 1964 och ett EM-silver från 1984. I VM har de som bäst tagit sig till semifinal.
■ Frankrike har två EM-guld från 1984 och 2000. VM vann de 1998 och kom tvåa 2006. Brons blev det 1958 och 1986.

Källa: uefa.com och wikipedia.org

gångar i veckan.

– Det finns en jökla hunger. Efter en lång säsong hade det kanske varit annorlunda. Men nu blir det svårt att toppa säsongen efter det här. Det är inga problem med motivationen.

Vill bli uppflyttad

Samtidigt som det är en viktig match för spelarna är det också en viktig match för Tony. Det är en chans att visa upp sig. Visa att han klarar av de stora uppgifterna.

Samtidigt säger han att det inte är någon avgörande match för karriären. Till vå-

ren startar Tipsligan igen och det är där han måste visa att han ska vara nummer ett i Finland.

– Det här är som grädd på moset. Bara bonus. Inte springer jag och tänker på de stora matcherna. Varenda match efter det här är lika viktig. Om inte viktigare.

Domaruppsättningen till EM i Österrike-Schweiz är redan spikad och Tony finns inte med bland dessa. Istället har han ett annat mål med året. Och det är att bli uppflyttad till den högsta domarkategorin i FIFA. Just nu tillhör han den näst högsta kategorin.

Vad betyder det att bli uppflyttad till den högsta kategorin?

– Det betyder Champions League. Det är vad det betyder. Och det skulle inte vara helt fel. Nu har jag dömt Champions League-kval men inte i Champions League. Det har ingen finsk domare gjort någonsin och det är dit jag vill.

Viktigt med kroppsspråk

Och för att komma dit vet Tony precis vad som behövs. Visst, rätt beslut i all ära, men att vara domare innebär så mycket mer. Det handlar om kroppsspråk och attityd. Engagemang och passion. Helt enkelt att skilja sig från mängden. Något som kanske är lite ovant för våra finska domare, menar Tony.

– Ska vi komma någonstans måste vi visa lite extra. Det gäller framförallt att plocka fram de bitar man är bra på.

Vad är det du är bra på?

– Att visa engagemang i löpningarna och springa mycket. Att vara på rätt plats. Kroppsspråket är också jätligt viktigt. Många diskussioner görs med

kroppsspråk eftersom ingen har tid att snacka.

Det är just detta Tony tar med sig ner till Spanien den 6 februari. Till matchen han redan dömt 100 gånger. I huvudet har han gått igenom oväntade situationer gång på gång.

Han har även tittat lite på de inhemska ligorna på tv för att se vad som kanske kan dyka upp. De mentala förberedelserna är kanske de allra viktigaste. Men han koncentrerar sig aldrig på någon enskild spelare.

– Det kan man inte göra, säger han. Det är så lätt att man får förutfattade meningar.

Är du nervös?

– Jag far dit och njuter av varje sekund. Inte far jag dit och är nervös.

Men är du aldrig nervös?

– I spelartunneln på väg ut kan det pirra lite. Men det är främst för man är taggad och man vill att det ska börja.

Och det börjar på onsdag nästa vecka. Då står Tony återigen i spelartunneln. På riktigt.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Virta snabb i bassängen

■ **SIMNING.** Linda Virta deltog i nordiska ungdomssimspelen i Sverige i helgen, en av landets tuffaste inbjudningstävlingar. Virta placerade sig på en tionde plats på 100 meter fjärlssim med tiden 1.28,92 vilket är nytt personbästa med hela två sekunder.

På 50 meter fjärlssim blev det ett nytt pers, den här gången med drygt en sekund efter tiden 38.53.

– Fjärlssim är Lindas favorit-sim sätt och dessa två fina tider placerar henne på 12:e plats (100 m) resp 18:e plats (50 m) i sin åldersklass i Finland, rapporterar ÅID-simning.

Även i 200 meter medley simmade hon bra och placerade sig 17:e med tiden 3.09,80 vilket var nytt personbästa med fyra sekunder. (mt)

30.000 kronor till Chief Boy

■ **TRAV.** Åländskägda Chief Boy, med tränaren **Jim Frick** i sulkyn, vann ett tvillinglopp på Bergsåker i lördags. Åttaåringen, som ägs av **Lars Eriksson** och **Inge Sundström**, kom i mål på tiden 1.67,0 vilket gav 2,19 gånger satsade pengar.

För den prestationen kunde ägarerna kvittera ut 30.000 kronor vilket ger en total pris-summa om 803.267 kronor i Chief Boys karriär. (mt)

Joker Dart föll i klubbkamp

■ **DART.** Joker Dart reste med nio personer till Norrtälje för att spela en klubbkamp mot stadens dartklubb. Hemmalaget var dock bättre än ålänningarna den här gången och vann med 7–5.

Vann sina matcher gjorde **Tony Björkén**, **Jim Andersson**, **Andreas Sjöberg**, **Sandra Karlsson** samt **Stefan Björklund** och **Jim Andersson** i dubbel. Deltog gjorde också **Leonard Lindberg**, **Gun-Gerd Lindberg**, **Ulla Suomi** och **Kenneth Brunila**. (mt)

Finnkampen i fridykning på lördag

■ **FRIDYKNING.** Nu på lördag är det dags för den första Finnkampen i fridykning på Åland. Det är Freediving Team Åland som arrangerar tävlingen som avgörs i Mariebad. Första start kl 10.15.

Det ryktas både om världsrekord och nationella rekord eftersom de flesta deltagare tillhör världseliten i fridykning. (jl)

Nytt åländskt rekord i skytte

■ **SKYTTE.** Tomas Mörn batterade på sitt tidigare Åländska rekord i luftpistol med åtta poäng när första cuptävlingen avgjordes förra veckan. Det nya rekordet ligger nu på 571 poäng.

Dessutom sköt **Iryna Tyletskaya** personligt rekord på 559 poäng, fyra poäng bättre än det tidigare rekordet.

Mörn vann den första del-tävlingen före Tyletskaya och **Fredrik Blomqvist**. (jl)

Sportens kom ihåg

■ **Dykarklubben Nautilus:** Årsmöte på hotell Savoy fredag 19.00. På agendan finns stadgenliga ärenden plus bastu. Alla medlemmar är välkomna.

■ **Klassisk ridning:** Craig Stevens håller kurs i ridkonst den 25-27 april 2008. Anmälningar och info till sussi.frej@aland.net senast torsdag.

■ **Motionserie ishockey:** Veckans matcher är följande: Onsdag 30 januari 21.30 Sviby SS-IFK Veteraner; Fredag 1 februari 19.00 Ålandia-Upplandsjuniorerna domare Thunderbirds. Fredagens andra match är flyttad till tisdag 5 februari 21.30 Roosters-Thunderbirds. Domare IFK Veteraner. Lagen måste komma ihåg sina domaruppdrag!

■ **Plaskisvännerna r.f:** Årsmöte i dag, tisdag, 19.00 i Idrottsgårdens konferensrum. Stadgenliga förhandlingar, prisutdelning, servering.

■ **SJVF:** Viltmålstävling på Sportkila onsdag 18.30. Ålg 20+20 skott.

■ **ÅID-fridrott:** Ungdomsserie inomhus 2008, omgång 2, i

Eckeröhallen söndag 3 februari. Tävligen startar kl.10.00. Grenar F 9, 11/Längd(zon), Kula. F 13, 15/Höjd, Tresteg. P 9, 11/Höjd, Kula. P 13,15/Längd, Kula. Anmälningar senast kl. 09.30 på platsen.

■ **Ålands Curlingclubb:** Prova på curling i Islandia, lördag 16.00-19.00. Instruktor Kenneth Thelen från företaget Burn Out City är på

plats och instruerar. Klädsel: varma kläder och släta skor. Kostnad: 2 €. Alla välkomna!

■ **ÅSSF:** Viltmål Cup 6 i dag, tisdag, 18.30 på Bredmobanan

■ **IFK-veteranhockey:** Extra träningspass följande lördagar 13.00-14.00 i februari: 9.2., 16.2. och 23.2.

Baxter ny förbundskapten

”Daja” till Nya Åland: Det blir intressant

FOTBOLL. Britten Stuart Baxter har valts till ny förbundskapten för Finlands fotbollslandslag. Den 54-årige Baxter tränade senast Helsingborg IF som spelar i Allsvenskan. Han har också varit landslags-tränare för Sydafrika.

Baxter tar över landslaget på torsdag. Avtalet är tvåårigt och täcker VM-kvalet som inleds efter sommarens EM-slutspel. Om Finland lyckas ta sig till VM sköter Baxter naturligtvis också slutspelet.

– Jag är naturligtvis nöjd med avtalet och ser VM-kvalet som en fin utmaning. Efter

ett bra EM-kval är förväntningarna höga i Finland, men det bör de också vara. Det är onödigt att bekymra sig över förväntningarna, det är bättre att göra dem till en styrka, säger Baxter på Finlands bolls-förbunds webbsida.

Ingen större koll

Till Nya Åland säger Djurgårdens landslagsmittfältare **Daniel Sjölund** så här om utnämningen:

– Det är skönt att det är klart. Jag känner till Baxter lite men har ingen större koll. Det blir intressant.

Enligt förbundets ordförande **Pekka Härmäläinen** togs

den första kontakten med Baxter i början av januari. Det fanns en rad andra kompetenta kandidater för posten, men till slut stannade man för Baxter.

– Det är fråga om en helhetslösning där vi letade efter det bästa alternativet för att fortsätta **Roy Hodgsons** arbete. Baxter känner också det skandinaviska sättet att tänka. Han har tillräcklig internationell erfarenhet och bevis på att han håller när det gäller, så vi tror att vi har hittat den rätta personen att föra landslaget till VM, säger Härmäläinen på webbsidan. (FNB/jl)

Fyra slag från första platsen

GOLF. En riktigt bra början på det nya året. Det är tränare Niklas Rajamäkis åsikt om Lotta Wahlin tredjeplats i hennes första tävling 2008. Förstaplatsen togs av den engelska veteranen Laura Davies på nio under par.

Lotta Wahlin inledde årets säsong med en tredjeplats i LG Bing Lee open i australiska Sydney. Totalt gick Lotta Wahlin fem under banans par och spelade stabilt. Scorekortet visade tre jämna rundor på 70, 71 och 70 slag.

– Hon går från klarhet till klarhet. Hon slår bollen långt och dit hon vill, säger Rajamäki.

Hittade tillbaka

När Wahlin peggade upp på håll tre under första rundan hade hon redan med sig en dubbel-bogey från hålet innan. Men efter det hittade hon tillbaka och följde upp med fyra birdies och spelade överlag bra golf

– Det gäller att hitta kontinuitet och upprepa det bra slagen, förklarar Rajamäki.

Hennes målsättning för 2008 är att vinna tre tävlingar. Det tror hennes tränare är helt realistiskt.

– Vinner hon bara sin första

Bra start. Lotta Wahlin började året med en tredjeplats. Här syns hon bredvid sin tränare Niklas Rajamäki från en tävling i somras. Foto: JONAS EDSVIK

så kommer fler vinster följa. Hon har ett stabilt spel och det är hennes styrka. Som tränare kan jag inte begära så mycket mer.

I februari kommer Wahlin

och Rajamäki träffas för att gå igenom upplägget av träningen. Men först har hon två tävlingar kvar i Australien.

PIA NORRMÉN
pia.norrmenn@nyan.ax

HIK och IFFK vann i ÅM

■FOTBOLL. Två matcher i åländska mästerskapen i fotboll spelades i helgen. I division I vann IF Finströmskamraterna över Östernäs med 2–0 i söndags. Bägge målen gjordes av **Wilhelm Ingves**.

Division II-matchen Hammarland IK-Jomala IK slutade 2–1 där **Linus Gestranius** gjorde båda målen för segerlaget. (mt)

Förlust trots två assist av Ahlqvist

■INNEBANDY. Andreas Ahlqvist stod för två assist när Järfälla IBK förlorade över Balrog B/S IK på bortaplan i söndags. Matchen slutade 6–5 till Balrog efter sudden death. Balrogs seger innebar att de gick om Järfälla i tabellens botten. Båda ligger ligger dock på samma poäng, fyra poäng ner till nedflyttningsplats. (jl)

Målvakt och målgörare. IFK:s målvakt Emma Daniels son stod för en bra insats under helgen och Louise Nordqvist gjorde mål mot Norrsundet IF. Foto: PRIVAT

Vinst och förlust för hockeytjejer

■ISHOCKEY. IFK Mariehamns hockeytjejer spelade i helgen två matcher i Gästriklands serie för flickor. Första matchen spelades mot Valbo och andra matchen spelades mot Norrsundet IF.

Mot Valbo förlorade IFK med 5-0 efter en trög start och viss ovana vid uterink.

I den andra matchen gick

det bättre och IFK vann med 4–1 trots att Norrsundet tog ledningen i första perioden. Men i början av andra perioden kvitterade IFK genom **Hanna Brandt** och sedan kunde IFK ta ledningen genom **Louise Nordqvist**.

Mikaela Johansson gjorde 3–1 och **Fanny Holmberg** 4–1. (jl)

DEBATT

Mycket pengar. ”Min personliga uppfattning är att det känns konstigt för att inte säga orättfärdigt att Åland som är Finlands rikaste region skall erhålla ett statligt bidrag på 80 miljoner.” skriver insändarskribenten.

Tredje väg för beskattning

■För en tid sedan publicerades en debattartikel i vilken jag diskuterar det nuvarande ekonomiska systemet eller klumpsummeekonomins svagheter och brister. Reaktionen på artikeln har varit olika.

Mest intressant att notera är att många förvånat sig över att jag som socialdemokrat kan förespråka ett nytt ekonomiskt system som utgår från att vi själva ansvarar inte bara för utgifterna utan också för inkomsterna. Till det vill jag anför att det inte är en ideologisk fråga att ta ansvar också för inkomstsidan i den åländska ekonomin. Tvärtom ser jag det som ett moraliskt ansvar och en nödvändighet för att utveckla självstyrelsen och särskilt dess ekonomiska möjligheter.

Det åländska närings- och föreningslivet har visat sig mycket kompetenta, ansvarsfulla och mogna att stå på egna ben. Nu är det hög tid för det politiska livet på Åland att leva upp till samma standard som närings- och föreningslivet.

Under decennier har Centern och FS talat för egen beskattning. Samtidigt har en evighetsdiskussion om Åland är en närande eller tärande del av Finland pågått. Att Centern och FS inte varit övertygande i sin inställning till egen beskattning beror enligt min mening på att man inte gjort skillnad mellan mål och medel i diskussionen. Beskattningen är ett ekonomiskt medel för att uppnå politiska mål.

Ofta har man framhållit skillnaderna i rikets och Ålands näringsstruktur som ett viktigt skäl till egen åländsk beskattningsrätt. Det man missat är att man inte definierat hur vårt ekonomiska system i övrigt skulle förändras och vilket är det yttersta målet med beskattningsrätten.

Den andra diskussionen om närande eller tärande fick ny fart i samband med valet 2007. Landshövding **Peter Lindbäck** gick tillsammans med understatssekreterare **Juhani Turunen** ut i media och visade med siffror att Åland utgör en tärande del av Finland. Hela 80 miljoner euro får vi enligt herrarna

motta utöver den klumpsumma och de flitpengar som år 2008 skall rassla in i landskapets kassa. Beloppet 80 miljoner motsvarar mer än 2008 års driftskostnader för ÅHS, som är budgetens största enskilda kostnad.

Den diskussion som följde på detta handlade mest om presskonferensens betydelse för valets utgång, inte huruvida det är bra eller dåligt att Åland utgör en tärande del av Finland. Min personliga uppfattning är att det känns konstigt för att inte säga orättfärdigt att Åland som är Finlands rikaste region skall erhålla ett statligt bidrag på 80 miljoner.

Klumpsummesystemet

leder till detta. Är det bra? Är det så här vi vill ha det? Jag ställer mig tveksam. Vi skall givetvis få tillbaka de skatter som genereras från Åland men ska vi dessutom snylta på den finländska ekonomin. Det blir svårt i längden att tillbakavisa påståenden från finländsk sida att Åland uppbär stora bidrag via den finländska budgeten.

Bilden av Åland som en stor bidragsmottagare har ständigt solkat ned Ålands allmänna renommé i finländska medier och allvarligt stukat till Ålands-bilden i riket. Diskussionen om närande eller tärande leder ingen vart. Den brukar sluta i en sorts ekonomisk sifferexercis där den ena självutnämnda experten efter den andra anser sig veta hur man egentligen skall räkna.

För att komma vidare måste vi därför finna en tredje väg.

Först måste vi formulera målen sedan definiera medlen. Det första målet bör vara att lagtinget skall ansvara både för utgifter och inkomster i den åländska budgeten. Det andra målet är att vi inte skall äventyra den trygghet många anser att nuvarande system garanterar. Det tredje är att vi skall föreslå ett system som regeringen, riksdagen och presidenten i Helsingfors kan tänkas acceptera.

PAF-konflikten har skapat en stor förtroendeklyfta mellan Åland och riket. Vi kan vara säkra på att så länge den är olöst och långt efter att en lösning nåtts så saknas det förtroende i Helsingfors som behövs för en överföring av skattebehörigheten.

Den tredje vägen skulle kunna vara att vi fortsätter att ha samma skatter som i riket och att de skatter som betalas in återförs till landskapet utan att gå via rikets budget. På detta sätt försörjer vi oss på det som vi tjänar in och betalar skatt på. Samtidigt måste staten och Åland förhandla om det belopp vi skall betala för Ålands kostnader som en del av Finland.

I övrigt bibehålls de bestämmelser i självstyrelsela-gen som säkrar vår ekonomi ifall av massarbetslöshet, naturkatastrofer och liknande. Finland har internationellt förbundit säga att trygga och utveckla självstyrelsen. Därför har Finland en skyldighet gentemot Åland och dess självstyrelse utöver det som gäller andra delar av riket.

Den tredje väg som formulerats här ovan är inte lika radikal som om vi skulle få skatterätt. Ett sådant steg, det vill säga överföring av skattebehörighet till Åland bedömer jag som politiskt realistiskt både vad gäller den politiska acceptansen i Helsingfors och i lagtinget. Däremot kan jag se att egen beskattning utgör det följande steget i utvecklingen. Men om vi vill komma vidare i diskussionen om att utveckla självstyrelsen och nå resultat är den tredje vägen en kompromiss som har följande fördelar.

Systemet innebär att lagtinget tvingas att ta ekonomiskt ansvar för budgetens kostnader. Bibehåller vi samma beskattning som i riket stillar vi den oro som många känner inför egen beskattning. Systemet skulle inte heller påverka pensions- och sjukförsäkringskassan. Reformen är billig och den hotar inte den finländska ekonomin med skattekonkurrens. Något som kan blika Helsingfors och göra makthavarna intresserade

Dessutom försvinner ett relativt stort anslag ur den finländska budgeten och diskussionen om Åland som tärande och bidragsmottagare skulle försvinna. I en situation när positionerna är helt låsta är förslaget med en tredje väg värd att överväga.

Barbro Sundback (s)

Messa Nyan!
0457-323 4444

► ANBUD

**LUMPARLANDS
KOMMUN**

inbegär

ANBUD

för diverse ombyggnadsarbeten i tvättstuga/torkrum, installation av vedspis, nybyggnad av altan/loftgång samt byte av 2 st fönster vid Kapellhagens pensionärsboställe i Klemetsby.

Anbudshandlingar erhålles från kommunkansliet i Klemetsby under kanslitid.

Anbuden, märkta ”Ombyggnad Kapellhagen”, skall vara inlämnade **senast den 22 februari 2008 kl.16.00** till Byggnadstekniska nämnden, Kyrkvägen 26, 22630 Lumparland

Förfrågningar riktas till kommunkonstniker Peter Häggström, tel 359024, fax 35756,

mobil 04573613756, e-post: peter.haggstrom@lumparland.ax

Lumparland den 25 januari 2008

Byggnadstekniska nämnden

► LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

Mariehamns Stad, Elverket söker

2 ELMONTÖRER

I arbetsavtalsförhållande.

Arbetsuppgifterna består i huvudsak av underhålls- och nybyggnadsarbeten i elverkets distributionsnät och stadens fiber och gatubelysningsnät.

Beredskapstjänst ingår.

Kompetenskrav: Yrkesskola elkraftteknik eller motsvarande samt praktisk erfarenhet av starkströmsanläggningar.

Välkommen med din ansökan och lönespråk, som skall vara oss tillhanda **senast den 18 februari kl. 15.00** under adressen

Tekniska verken, Elverksgatan 1, 22100 Mariehamn.

Märk ansökan med ”Elmontör”

Ytterligare information fås av elchef Cai-Eric Ekström tel 531550 eller arbetsledare Stefan Olsson tel. 531 554

Mariehamn den 24 januari 2008.

Mariehamns Stad, Elverket

EnergideklARATIONER på finska?

■**Ålands landskapsregering**/lagtinget har för avsikt att i en blankettlag implementera Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/91/EG angående byggnaders energiprestanda i den Åländska lagstiftningen. (framställning 10/2007-2008)

EU direktivet trädde i kraft i januari 2003 och skulle vara implementerat i medlemsstaterna år 2006.

Syftet med direktivet är att främja en förbättring av energiprestanda i byggnaderna. Direktivet innehåller fem punkter som måste införas: a) metoder för beräkning av energiprestanda, b) minimikrav på energiprestanda, c) minimikrav på energiprestanda för större byggnader som genomgår omfattande renoveringar, d) energicertifiering av byggnader, e) regelbundna kontroller av pannor och luftkonditioneringssystem. Kraven skall ses över vart femte år och uppdateras.

Idén med deklarationen kan ifrågasättas. Vad deklarationen skall användas till och hur man kommer att utnyttja de fakta man erhåller i deklarationerna är oklara. Viktigt är att den första deklarationen är rätt så att efterkommande deklarationer kan verifiera tidigare. Deklarationer skall upprättas vid försäljning såvida inte en deklaration redan finns. Dokumentet kommer alltså att påverka köparnas undersökningsplikt och säljarens ansvar vid överlämnade av fakta. I den finska lagen 13.4.2007/487 anges att person som utför energideklarationen skall ha behörighet, i blankett lagen har i § 2 angivits att landskapsregeringen skall sköta motsvarande uppgifter. Har landskapsregeringen något program som kan berätta hur dessa personer erhåller denna certifiering. Finns kurser och dylikt framtage? Personen skall även kunna ge råd och kostnadsuppskattningar för energigätgärder i samband med deklarationen.

Jämför. ”Ni kan jämföra med att gå in på www.boverket.se och www.finlex.fi och se hur stor skillnaden är på att hitta svenskspråkigt material angående energideklARATIONER.” skriver insändarskribenterna.

Hur har landskapsregering tänkt att tidplanen för certifieringen och deklarationerna skall sammanfalla?

Det har framförts att man bör följa finska lagen på grund av att man vid byggnationen följt Finlands byggbestämmelsesamling. Energideklarationen har inget att göra med den bestämmelsesamling som var i kraft vid uppförandet av byggnaden. Oavsett om man använt kinesiska, ryska, estniska eller tyska bestämmelser då man uppförde byggnaden göres energideklarationen enligt de uppgifter och fakta som erhålles på plats. Idag finns otaliga byggnader, främst egnahemshus, som är uppförda enligt svenska bestämmelser varför.....

Varje energideklaration kommer att ta 2-9 timmar i anspråk (erfarenhetssiffror) på platsen plus övrigt arbete, beroende av vilka uppgifter ägaren kan ta fram åt den person/certifierade/ som skall utföra deklarationen. Kostnaderna har av landskapet uppgivits för ett egnahemshus 250-400 € vilket inte är tillräckligt om den certifierade personen skall kontrollera och uppmäta alla uppgifter som behövs. Kostnaderna är kanske mellan 300-1200 € per egnahemshus. Av erfarenhet vet jag att byggnaderna från 1980 talet och bakåt saknar ritningar, beskrivningar, och övriga uppgifter som är nödvändiga. Och om ritningar finns stämmer de ej med verkligheten.

Byggnadsinspektionerna kommer att i många fall få hjälpa till att ta fram byggnadslovsritningar från sina arkiv. Kostnaderna kommer alltså att bli betydande.

Är byggsinspektionerna beredda på att vara behjälpliga med ritningar och rådgivning? Har byggsinspektionerna erhållit information om lagen och har de tilldelats tid angående detta och så vidare. Jag utför ca 5-10 besiktningar av byggnader per år. Dels för att fastighetsägaren önskar en besiktning men oftast på grund av att fastigheten är till försäljning. Sju fall av tio så saknas ritningar och övrig dokumentation. Resterande fall stämmer ej ritningarna med verkligheten och är bristfälliga. Grundläggningen har ofta utförts efter ”eget huvud” och ritningarna har i huvudsak nonchalerats. Några relationsritningar (rättade ritningar enligt utfört arbete) finns ej.

Varför implementera den finska lagstiftningen? Finska lagen 13.4.2007/487 och förordningen 765 /2007 med bilagor är en diger textläsning. I denna förordning hänvisar man till Finlands byggbestämmelsesamling D5 som även finns att erhålla på svenska (www.finlex.fi) Den på Åland gällande D 5an (landskapsförordningen nr 59 30.12.2004) består av 14 sidor, om man skriver ut den nya D5 an från nätet så består den av 74 sidor! Att förstå dessa 74 sidor utan handledning och utan kurser tror jag för min egen del är

svårt. Möjligen kan landskapets tjänstemän ge kurser i denna bestämmelsesamling men även övrig information måste tillhandahållas, informationsblad och dylikt.

Lagtinget torde ha behandlat framställningen (23/2006-2007) av Ålands plan- och bygglag. Avsikten med denna lag var att svenska bestämmelser skulle börja användas på Åland. Nu är plötsligt landskapsregeringen och lagtinget berett att backa på detta resonemang och anta en blankett lag som skall hänföra sig till Finlands byggbestämmelsesamling. Varför gör man så? Lagtinget och landskapsregeringen har åtskilliga gånger informerats om att byggnadslagstiftningens/bestämmelsernas handböcker inte översatts till svenska av finska myndigheter. Varför? JO åtgången/upplagan blir så liten att den ej är ekonomisk försvarbar. Detta är förstället. Jag har otaliga gånger visat olika handledningsböcker som finns på finska som inte översatts till svenska av den enkla anledningen att det är inte tillräckligt många som behöver den svenska upplagan. Förståeligt i ett finskt Finland. Man ser i förordningen och i D5an att man lämnat Qlämmitys, esto = Qpolttoaine, omin och så vidare oöversatta troligen på grund av att handledningsböckerna på finska även skall kunna följas av en som läser den svenskspråkiga förordningen och D5an.

Är nu landskapet berett att översätta materialet som be-

hövs till svenska? Lagtinget och landskapsregeringen har åtskilliga gånger diskuterat varför Åländska ungdomar far till Sverige för att erhålla utbildning. Nu i detta aktuella fall om energideklARATIONER kan man fråga sig vad landskapsregeringen och lagtinget har för mål då man vill använda sig av finsk lagstiftning. Gynnar detta den åländska ungdomen och de personer som studerat i Sverige och vill flytta hem. NI måste komma ihåg ordspråket ”många små bäckar fyller eller bildar en stor Å” Att det nya lagtinget med flera ”yngre” lagtingsledamöter inte förstärker att de gör en otjänst åt sina barn och barnbarn begriper jag inte. Dessa ungdomar som inte har en aning om finsk lagstiftning och dess bestämmelsesamling skall med våld påföras detta.

Varför kan man inte beakta svenska regelverket? Ni kan jämföra med att gå in på www.boverket.se och www.finlex.fi och se hur stor skillnaden är på att hitta svenskspråkigt material angående energideklARATIONER. Lagtingsledamöter ta Er i kragen för en gångs skull och backa denna framställning! **Erik Hjärne**
Ture Karlsson

För övrigt anser jag att Åland skall sluta bygga skyddsrum då inrikesministeriet = landskapsregeringen inte tillhandahåller svensk information/ handledning om regelverkets tolkningar och utförandekrav.

Hoppas på överraskning

■**Först blev** också jag upprörd, men sedan började jag tycka att det egentligen var bra av styrelseordförande **Göran Stenroos** (c) på Sottunga att uttala sig som han gjorde (media16.- 24.1.), för i själva verket åskådliggjorde han två saker.

För det första, att säga ”de som sökte den lediganslagna tjänsten som kommundirektör var nämligen för gamla med tanke på att ungt och fertilt blod är en förutsättning för Sottungas framtida existens” föll som en bomb och som ursäkt fick vi sedan att ”han hade uttryckt sig klumpigt”. Vilket avslöjar att han inte alls förstått vad folk reagerat på.

Å ena sidan berättar uttalandet ju om fortsatt, i juridisk mening, diskutabelt

förfarande i kommunen (den här gången mot diskrimineringslagen). Börjar man fel så kommer vi att återigen få uppleva ett sådant här bruk av skattepengar: nästan 10.000 euro till avgångsvederlag, minst 10.000 euro till advokaträkningar, till exempel 5.000 euro till lagstadgade löner mm, omfattande summor till inköpta tjänster i form av bokförare och för uppgörande av bokslut samt eventuella kostnader på grund av trakasseri. För att inte tala om annat som pågår ...

Å andra sidan bör man ju ta en fundering på vad detta uttalande ger för kringeffekter. Cirka 30-40% av dagens hushåll består av en enda person. Det är mycket sannolikt att en lika stor andel av

de ungdomar som nu lämnar Sottunga kommer tillbaka som singlar. Jag hoppas de trots allt känner sig välkomna tillbaka någon gång, även utan uppvissad fertilitet !

Det andra GS sade var att ”det är ju så att folk inte står i kö för uppdragen här, men vi får vara glada så länge vi får ihop folk till alla kommunala organ”. Faktum är att ett tiotal personer i fertil och/eller arbetsför ålder i kommunen aldrig blivit tillfrågade. Inte heller har kommunen någonsin utannonserat någon möjlighet för folk att anmäla sitt intresse. Man har alla tider ”fixat” allt detta i tysthet (- därför kom undertecknad med egen lista i kommunal-valet för att ens på en punkt bryta denna diskutabla tradition).

När fullmäktige nyligen diskuterade representationen i de olika nämnderna konstaterades det sparsamt att ”styrelsen kommer med ett förslag”. Samtidigt kunde man det till exempel i Kökars kommunblad läsa att ”det är nu dags för var och en att meddela sitt intresse att medverka i någon av de kommunala nämnderna eller i andra kommunala förtroendeuppdrag (!), allmänheten får således gärna höra av sig”. Så här lite behövs det ibland för att göra en jätteskillnad, att kommuninvånarna kan känna sig uppskattade. Jag hoppas våra mer kompetenta ledamöter i fmge och styrelse medverkar till en positiv överraskning i nästa kommun-blad!

Merja Renvall (ob)

TV-programmet

**7.00 Gomorron Sve-
rige** [77682261]
**10.30–12.30 UR-pro-
gram** [1419558]
13.00 Rapport [83542]
13.05 Debatt (R) [3584639]
14.05–14.35 Robins (R) [869894]
14.50 Swing it, fröken! [5128078]
FILM Svenskt drama från 1956. Eleven Sigge har svårt att koncentrera sig på skolan, för musiken upptar all hans tid. I rollerna: Alice Babs, Ingvar Kjellson, Sven Almgren.
16.30 Andra Avenyn (R) [6981]
17.00 Rapport [83417]
17.10 Gomorron Sverige [827788]
18.00 Anaconda [8726]
18.30 Krokmax [3417]
19.00 Bolibompa [3097]
19.00 Harry och hans hink med dinosaurier [67233]
19.10 Minimyror i Kenya [964558] **19.20** Byggare Bob – Projekt: Bygg framtiden [424900] **19.30** Folkoteket [87097] **19.45** Philofix [707441]
20.00 Bobster [487]
20.00 Lilla Aktuellt – kort-nyheter [11078] **20.05** Hasses brorsas låtsassyrras kompis [625097]
20.30 Rapport med A-ekonomi [368]
21.00 Andra Avenyn [349]
Tony försöker fria till Angelica.
21.30 Packat & klart [320]
Kevin Alderblad fortsätter sin resa i Sydafrika. Henry Chu beger sig till Kiruna under lågsången.
22.00 Plus (R) [233]
Konsumentmagasin. Del 3 av 10.
22.30 Lady Salsa på Kuba [504]
Dansshow. Den kubanska dansstruppen i en show med rytm, musik och känslor.
23.00 Alla älskar Alice [2901146]
FILM Svenskt drama från 2002 om en man, två kvinnor och tre barn. När kärleken plötsligt exploderar förändrar tillvaron för alla. I rollerna: Lena Endre, Mikael Persbrandt, Marie Richardson. Regi: Richard Hobert.
0.55 Rapport [3388450]
1.05 Kulturnyheterna (R) [3602189]
1.15 Brottet (R) [6666950]
2.10–7.00 SVT24 [55905740]

**10.30–16.00 24 di-
rekt** [84944639]
16.20 Parkinson (R) [9100894]
17.05 Fråga doktorn (R) [3494702]
17.50 Hockeykväll (R) [38900]
18.20 Nyhetstecken [9223964]
18.30 Oddasat [38833]
18.45 Uutiset [7082691]
18.55 Regionala nyheter [4527184]
19.00 Rapport [46252]
19.15 Go'kväll [329981]
Magasin. ”Drömliv” och ”Teknikakuten”. Intervju med aktuell gäst.
20.00 Kulturnyheterna [94813]
20.10 Regionala nyheter [5984707]
20.30 London live (R) [1894]
Brittiskt musikprogram. På scen: Manic Street Preachers, Charlotte Gainsbourg, The Coral och Dizzee Rascal. Bredbild. Del 4 av 10.
21.00 Rakt på med K-G Bergström [3875] Intervjuserie. K-G Bergström möter aktuella personer inom näringslivet och politiken, sporten och kulturen.
21.30 Omid Djalili show [2146]
Brittisk humorserie. Sketcher och ståupp med Omid Djalili. Frågor rörande kulturell identitet, terrorism, terapi, sex och religiösa fördomar tas upp. Bland sketcherna finns en instruktionsvideo av Steve ”The Dragon” Thompson kallad ”Hur man finner kärleken”. Gästartist: Freema Agyeman. Del 3 av 6. Även 30/t.
22.00 Aktuellt [5287]
22.30 Babel special [4558]
Litteraturmagasin. Gäst: Åsa Linderborg. Författaren och kulturskribenten som skrivit den hyllade självbiografiska romanen ”Mig äger ingen”. Del 2 av 4.
23.00 Sportnytt [32184]
23.15 Regionala nyheter [8848097]
23.25 Eftersnack [5311829]
Direktsänd regional pratshow. Aktualiteter från ditt område. Även 30/v.
23.50 Grosvol [1013748]
Pratshow från 2008 med Anne Grosvold. Även 1/2.
0.35 Ariel Dorfman (R) [5554176]
1.35–2.15 Supernatural (R) [1547108]

7.30 Beverly Hills [2400813]
8.25 Nanny [6999962]
8.55 Montel Williams show [1658287]
9.55 Montel Williams show [5675894]
10.50 Våra bästa år (R) [7144788]
11.40 Oprah Winfrey (R) [6895165]
12.30 Rachael Ray [3319894]
13.25 Momento [5001875]
13.50 Våra bästa år [4369829]
14.40 Oprah Winfrey [9711691]
15.35 Cityakuten [9376252]
16.30 Nanny [927417]
17.00 2900 happiness (R) [282981]
18.00 Simpsons [922962]
18.30 2 1/2 män [930981]
19.00 Extreme home makeover [767097] Amerikansk inredningsserie från 2005.
20.00 2900 happiness [502338]
Dansk dramaserie från 2007. Del 2
av 47. Jan Erik von Bech pressar Sten Skovgaard att skriva under finansieringen av ett nytt byggprojekt.
20.30 Säsongstart: Sjukhuset [952879]
Svensk dokumentärserie från 2008 om Akademiska sjukhuset i Uppsala. Del 1 av 52. Janne på ambulansen åker på ett prio 1-larm när en 19-årig kille blir svårt misshandlad.
21.00 Bones [394165]
Vad hände efter att Angela och Hodgins flydde från vigselakten och lämnade Brennan och Booth att ta över efter dem?
22.00 50 first dates [205078]
FILM Amerikansk komedi från 2004. När Henry möter Lucy på ett kafé är han övertygad om att han funnit den stora kärleken. I rollerna: Adam Sandler, Drew Barrymore, Rob Schneider.
23.50 Navy CIS [8430320]
Am kriminalserie. Del 9.
0.50 2 1/2 män (R) [5704301]
1.20 How I met your mother (R) [5792566]
1.50 The 4400 [6908672]
2.45 Los Lopez [1226586]
3.10 Forever Eden [6686030]
4.00 Ricki Lake [8439585]
4.45 Home and away [5191301]
5.10 Home and away [3489547]
5.35–6.00 Home and away [3403127]

6.50 Nyhetsmorgon [99446833]
11.00 Nyheterna [876504]
11.05 Efter tio [6391233]
12.00 Nyheterna [903097]
12.05 Efter tio [3277639]
12.30 Jackpot [3317436]
13.25 Hem till gården [673320]
13.55 Nyheterna [7710455]
14.00–14.25 Direkt: Trav: Dagens rätt [420436]
15.25 Nya tider (R) [9129523]
15.55 Nyheterna [2449368]
16.00 Dawson's creek [8387349]
16.50 Kung av Queens (R) [2817829]
17.10 Tredje klotet från solen (R) [367558] Am komediserie från 1998.
17.45 Will & Grace (R) [7533349]
18.05 That '70s show (R) [2914900]
18.30 Pokerfejs (R) [576829]
19.15 Keno [2616523]
19.20 Pokerfejs (R) [345310]
19.30 Ekonominyheterna [477417]
19.45 Lokala nyheter [578851]
20.00 Nyheterna [807720]
20.30 Jeopardy! [257261]
Frågesport från 2008. Tävlände: Carina Lidbom, Thomas Pettersson och Göran Gabrielsson
21.00 Bygglov [392707]
Svenskt inredningsprogram. Del 3 av 10.
22.00 Operation under hypnos [544374] Brittisk dokumentär från 2007 om att använda hypnos i stället för narkos under operation.
22.55 Nyheter [7568368]
23.35 48 timmar [9375252]
FILM Amerikansk action från 1982. Den hårdføre polisen Jack är på jakt efter mördare som skjutit hans kollegor med hans pistol. Bredbild. I rollerna: Nick Nolte, Eddie Murphy.
1.30 Ghost whisperer (R) [7691030]
2.20 Millennium (R) [3496653]
3.05 Natliv [2941769]
4.05 Osbournes (R) [2129011]
4.30 Lost (R) [8417363]
5.10 Lättlagat (R) [3962498]
5.40 Lättlagat (R) [1602837]
6.20–6.50 Lättlagat (R) [7819108]

6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget
A-laget tillsammans med Petski, Isa, och Magnus.
**16.35 Twist & shout: Vokalis-
ternas tidevarv**
Del 3 av 4. Medverkande bland andra Cay Karlsson, Jussi Raittinen, Kisu Järnström och Antti Einiö.
17.14 Kortnytt
17.15 Hundra ord för snö (R)
Kan man jojka är man aldrig ensam. Del 3 av 4.
17.30 Wiz quiz
The jungle. Del 3 av 20.
17.41 Musikstund
Musicerande barn presenterar sitt instrument.
17.45 BUU-klubben
Indianpojken Yakari: Främlingen samt Nej! Nej! Nej! Bygga, Storasystrer Strömming och lillebror Totts sjukhus.
18.15 TV-nytt
18.30 Dokumentären: Lise Nørgaard – den kultiverade arbgiggan
Ett porträtt av den danska journalisten och författaren Lise Nørgaard. Del 1 av 2.
19.30 Barbacka äventyr
Tre pojkar och fyra flickor, 12–14 år, på ett ridäventyr i det spännande och vackra Katalonien i Spanien. Del 6 av 7.
19.53 Lustiga djur (R)
Visa upp sig. Serie om djurs beteenden.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Obs.
Aktualiteter.
21.00 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
21.30 Tusen sjöar och en ankdam De där språken... Del 4 av 10. Tvångsspråk eller kulturell rikedom?
22.00 Brottet
Dansk deckarserie. Del 13 av 20
23.00 Kvällsnytt
23.05 Ratatosk
Balett i Greves tid. Nina Kat-chadourian, finlandssvensk i New York. Modehuset Issey Miyakes trendguru ger en prognos.
23.35–23.50 Oddasat
Nyheter på samiska. Textning till svenska.

Nyheterna månd-fred

kl. 18.30
19.30
21.30
22.30
23.30

Repris tisd-lörd

kl. 06.30
07.30

Nu på Ålandskanalen webben och IPTV

www.24.ax

TV ÅLAND INFOKANALEN

Svart som i en kolbox
Senaste tidens vinterklimat i två ord. Mörkt och blåsig. Men gudskelov finns det ålänningar som lägger ner energi på att vi ska ha energi, och kraft och ljus

Ej Smedsböle.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Runa-Lisa Jansson. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till den andra delen av sagan om Pelle på Norråsen, skriven av Hjalmar Bergman. **10.00–16.00** Mittpådan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. Leo Löthman läser ur sin roman Isnätter. Veckans samtliga avsnitt på söndag 13:00. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och lördag 9:15. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Kungskapscupen. Programledare: Owe Sjöblom. Frågesport för elever i klass 6 i de åländska skolorna. Deltävling 3 av 8. Tävlände lag: Sund, Övernäs Märket och Näfsby. Repris på lördag 15:00. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **16.00** Aktuellt. **16.15** Firmabilen. Även lördag 12:00. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Gunnar Lantz. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Repris. **20.03** Åland i dag. Repris. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

www.24.ax

Se det med egna ögon!

5.55 Ettans morgon-tv [67742504]
9.15 Grannar och vänner [7050078]
10.05 Nöjesrävarna [5200097]
10.30 MOT [5813]
11.00 Tv-nyheter [13252]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [1679610]
12.00 Dagens rubriker [77639]
13.00 Tv-nyheter [78610]
13.05 Gudstjänst [3579707]
14.05 Vulkanens hemlighet [2329726]
14.30 Läkarna [3813]
15.00 Tv-nyheter [79252]
15.05 Antikviteter och mysterier [6631829]
15.55 Morgonhjärta [410788]
16.30 Kamrat på svenska [8349]
17.00 Tv-nyheter [98733]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300674523]
18.00 Tv-nyheter och väder [3894]
18.30 Ilona Rauhala [1813]
19.00 K-kont: Gåvan till José Saramago [63417]

19.20 K-trappan [3326610]
20.00 En sann historia:

Elementmannen [165]
20.30 Tv-nyheter och väder [69207]
Text-tv 335.
20.55 Sporttrutan [3047748]
21.00 Northanger Abbey [8774894]
FILM En ung kvinna blir bjuden till en herrgård vars massiva torn kittlar fantasin. Hur blir det med bondförnuftet och hjärtat när man har huvudet uppe bland molnen?
22.35 Seriestart: Omid Djalili show [2291900] Den populära brittisk-iranska komikerns show Del 1 av 6. Omid berättar om sin filmkarriär, muslimska fundamentalister och Godzilla.
23.05 Tv-nyheter [3848436]
23.10 Korsdrag [3017813]
23.40 Prisma: Sanningen om maten [835707] Del 4 av 6. Hur hålla sig smal? Motion och rätt föda är ett säkert knep om man vill vara slank. Men kan man ändå skylla viktuppgången på långsam ämnesomsättning?
0.30–0.40 Euronews [7103363]

6.00 Tellus-frågesport [4645523]
6.50 Lilla tvåan [95519310]
9.15 Regionala nyheter [8678610]
10.35 Gubbgänget [1725788]
11.00 Hederns pris [6646788]
11.55 Flygplatsen [8619349]
12.25 Hund-tv [3910368]
12.30 Den rätta frågan [53813]
12.55 Norge runt [1220928]
13.00 Piraten – älskaren [5295418]
FILM Finskt drama från 1949. I rollerna: Tauno Palo, Helena Kara, Kirsti Ortolu. Regi: H. Leminen.
14.45 Inrikesprofilen [7894900]
14.55 Den mänskliga faktorn [4033894]
15.45 Min egen väg [3018504]
16.15 McLeods döttrar [9196691]
17.00 Lymlarna! [35233]
17.20 Lilla tvåan [699418]
18.00 Den rätta frågan [14726]
18.25 Hjärtan i brand [9014349]
18.50 Tv-nyheter [7090610]
19.00 Regionala nyheter [38233]
19.10 Sporttrutan [3558981]
19.15 Tvåans vinterväder

[3555894]
19.20 Akuten [3337542]
Hälsovårdens gärdag – om vad som gick åt skogen? Schizofreni i bilder.
20.00 En ny start i livet [10146]
20.45 Finland express: på publikens begäran [9274964]
Finland – de tusen berättelsernas land.
21.00 Aktuella tvåan [77455]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [7131252]
22.05 Dokumentärprojekt: Svenska brigaden [5875558]
22.55 Minnen från år 1918 [4945252]
Risto Arkimies har redigerat vita och röda ögonvittnens erfarenheter från den mest tragiska tiden i vår historia för 90 år sedan, tolkad av modern forskning.
23.45 Ordspel [8850981]
1.00 Tv-spelet OK – den rätta frågan [6477634]
2.00 Tellus-frågesport [1146479]
3.00–4.00 Dolt ord [1140295]
4.00 Mikämikä-tvpeli [1159943]
5.00 Sudoku [1160059]

6.25 God morgon Finland [56226504]
9.10 Vad ska vi äta i dag? [7123829]
9.15 Känslor och dofter [5263962] Amerikansk drama-serie.
10.05 Missimittari 2008 [6180875]
10.10 Ruudukko [9715078]
10.40 Emmerdale [9964271]
Brittisk dramaserie. Talangkvällen.
11.10 Köpkanalen [4295184]
13.15 Familjeforum [931417]
13.55 Livet med Fran [183542]
Amerikansk komediserie. Klassträffen.
14.20 TOP5-frågesport [164813]
14.50 Everwood [8341436]
15.45 Matstället [2220900]
16.00 TOP5-frågesport [934287]
16.30 Nyheter [477542]
16.35 Puls [3262875]
Ett femstjärnigt underhållningsprogram vars innehåll är en överraskning för både tit-tare och medverkande.
17.30 De vackra och de djärva [828252]
Amerikansk dramaserie.
17.55 Vad ska vi äta i dag?

[5070271]
18.00 Emmerdale [201981]
Brittisk dramaserie. Predikan.
18.30 Fräscha upp hemmet [219900]
19.00 Sjuans nyheter [842287]
19.15 Ekonomi nyheter [704165]
19.25 Dagens väder [1501146]
19.30 Dolda liv [321184]
Finsk dramaserie. Ossis ost-ron väcker känslor.
20.00 Familjeband [758720]
Amerikansk dramaserie. Familjen emellan.
21.00 Frusna hjärtan [673184]
22.00 Tians nyheter [583542]
22.20 Resultatrutan [5769233]
22.30 Keno [107146]
22.31 CSI [100661349]
23.30 CSI [650233]
Amerikansk kriminalserie. Jaktfest. Sara och Gregg undersöker ett studerande pars död.
0.30 Earls liv [9047943]
1.00 Köpkanalen [8465214]
1.05–5.50 Sportchatt och Poker [75153498]
5.50 Väder [1515127]
6.20 Köpkanalen [40573498]

Nyankortsvinnare:
**Klara Carlsson
Mariehamn**
Vinner en Bingolott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Tänkvärt: Gör något bra för någon annan varje dag, utan tanke på egen vinning!”

MESSARE

Skövlingen av Tullarns äng fortsätter

■ **Då jag** cyklade hem från arbetet 10/1 2008 konstaterade jag till min förvåning att ekostaden Mariehamn börjat fälla träd i Tullarns äng. Ett område som jag trott varit fridlyst område där varken träd, blommor eller annan vegetation fått röras utan rättsliga påföljder. Detta har jag i varje fall lärt mina uppväxande barn.

I ilskan över det inträffade tog jag på kvällen kontakt med stadsdirektören **Bjarne Pettersson**, Ålandstidningen, Nya Åland samt naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson**. Ingen av dessa visste vad som pågick i Tullarns äng. Följande morgon kontaktade jag Ålands Natur och Miljö, **Åbonde-Wickström** samt Mariehamns stads miljöchef **Jan Westerberg** men ej heller dessa visste något om vad som pågick i Tullarns äng. Småningom har även mil-

jöminister **Katrin Sjögren** informerats.

I **Ålandstidningen** från den 14/1 2008 kunde man läsa i intervjun med stadsträdgårds-mästaren **Anne Nordblom** att alla skall vara lugna, parken tar ej skada samt träden som fällts växt upp efter att avloppsledningen dragits där för ca 50 år sedan. Vilken lögn, hur förklarar Anne Nordblom det faktum att man nu måste spränga för att få fram nya avloppsledningen eller var man för 50 år sedan så fiffiga att man Kunde dra avloppsledningen under berget.

Läser vidare i Ålandstidningen 18/1 2008 att miljöchef Jan Westerberg säger att arbetet i Tullarns äng sker i enlighet med gällande stadsplan, samme Jan Westerberg hade ingen aning om att man fällde träd och grävde i Tullarns äng 11/1 2008.

I Ålandstidningen kunde man 19/1 läsa att trädfällningen stred mot gällande stadsplan men enligt stadsarkitekt **Sirkka Wegelius** förklarar detta med ett mänskligt fel, dock utan konsekvenser (jämför Åke Uppgårds aktion mot bumpers på Ålandsvägen som ledde till böter för Åke U men ombyggnad av dessa bumpers för flera tusen euro av skattebetalarnas medel)

Undertecknad frågar nu, borde inte hela arbetet i Tullarns äng stoppas och planeras om. Hade man dragit ledningen längs med Parkgatan skulle man varken behövt fälla träd eller spränga eftersom det redan sprängts för något år sedan längs med Parkgatan. Då kunde man även dra nytta av gamla ingrepp i miljön utan att igen förbruka skattemedel och nya ingrepp i känslig miljö. Samtidigt undrar jag vad

som händer i Tullarns äng söderut om avloppsledningen även där skall bytas ut, blir det då en ännu större skövling av Tullarns äng?

En enig stadsstyrelse beslöt 9/9 2004 § 432 på miljönämndens förslag via stadsdirektören att Mariehamns stad skall ansöka om att Tullarns äng skall anslutas till Natura 2000 under våren 2005. Nu har vi vintern 2008 och skövlingen av ekostadens pärla, Tullarns äng fortsätter utan att någon av Ålands miljömyndigheter agerar. Häpnadsväckande och ingen bra reklam för miljöarbetet där stads- och landskapsmyndigheter borde gå i första ledet.

Nu verkar miljövårdsarbetet vara skrivbordsprodukter som ingen följer.

Christer Aaltonen
boende på Parkgatan
sedan 1985

Kvistig fråga. "Undertecknad frågar nu, borde inte hela arbetet i Tullarns äng stoppas och planeras om." skriver insändarskribenten.
Foto: LISA BERGKVIST

Bredband. "Vid årsskiftet sänkte telefonbolaget månadsavgiften för ADSL (Bredband) med 2,60 euro/månad. Sedan 1.1.2008 är månadsavgiften för bredband 9,65 euro/månad för den långsammaste varianten och 13,40 euro/månad för de snabbare versionerna." skriver Mariehamns telefons vd.
Foto: ULF WEMAN

Billigast i landet

■ **Svar på Jens Harbergs** senaste insändare:

Mariehamns Telefon Ab håller de lägsta teleavgifterna i hela Finland. Kommunikationsministeriet undersöker prisnivån för teleavgifter för samtliga telebolag i Finland ärligen och Mariehamns Telefon Ab har varit billigast i Finland de senaste 13 åren, enda sedan undersökningarna startade.

Trots de lägsta teleavgifterna i Finland redovisar telefonbolaget en vinst, för räkenskapsåret 2006 var denna vinst 1.515.085, 79 euro och inkomstskatten för 2006 var 452.356,54 euro.

Har man en fast telefon hos Mariehamns Telefon Ab är den löpande totalkostnaden 6 euro/månad.

Lokalsamtalsavgiften hos Mariehamns Telefon Ab är även den lägst i Finland, 0,0821 euro/samtal och sedan 0,0083 euro/minut, t ex kostar ett 10 minuters samtal endast 0,165 euro. Samtalsavgifterna är numera så låga att den fasta månadsavgiften blir högre för många kunder.

Vid årsskiftet sänkte telefonbolaget månadsavgiften för ADSL (Bredband) med 2,60 euro/månad. Sedan 1.1.2008 är månadsavgiften för bredband 9,65 euro/månad för den långsammaste varianten och 13,40 euro/månad för de snabbare versionerna. Till dessa avgifter tillkommer Ålcoms avgifter för internet-konnektivitet etc.

Med vänlig hälsning

Mariehamns Telefon Ab
Stig Selander

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Haamu svarar: Vintern har övergett oss. Kände du inte hur varmt det var i Slemmern? Utan sköld, ingen vinter. Varm vinter, kall sommar. Snart vi galoppera hela uppførsbacken lång! Jaaa! Men när? **Frågar dig Haamu.**

■ ■ Vart tog lördagens Nyan vägen i Svensböle då?? Fick i alla fall ingen. Dålig stil Nyan!! **H. Arg betalande prenumerant.**
– Vi ska undersöka saken. **Red.**

■ ■ Hjälp är en snäll steriliserad honkatt på 4 år som söker nytt hem, gärna barnfamilj. **040 818 6486.**

■ ■ Alltså... Om man har en reprissändning från Idrottsgalan, kanske de skulle vara en fördel om hela programmet sändes? Nu bröts de kl. 7! J-ligt dåligt! **0457.**

■ ■ Hur får man kontakt med Ålands schackklubb om man vill börja spela? **Undrande.**
– Ring Bo Boström, tel 0400 427 427, eller kom till klubblokalen på Slantgränd 2 (darkklubben) på torsdag kl 19.00. **Red.**

■ ■ Hur mycket elektricitet skulle ett gym generera per år om man hade generatorer som motstånd istället för vikter? **Pär L undrar helt aporäp.**

■ ■ Åkte till tandhygienist i Sthlm. Hon tog 740 kr för samma jobb som de tar 182 € för här i Mhamn. Gissa till vilken tandhy-

gienist jag åker nästa gång! **Fått nog.**

■ ■ Tack Greger du äger. **ÅSS, Stella, Daniela, Melker, Markus, Marc, Måns, Pia, Sebbe, Linus och Dan.**

■ ■ Greger, du är snabbare än Maltos... **0457.**

■ ■ Är det någon som sett vår kattpojke, Hugo? Vi har inte sett honom på ca en vecka. Han bor i Söderkäkar, Söderby. Han är svart med vita tassar, vit hals och är vit över nos och mun. Hans svans är "krokig" och tippen är av. Han är mycket kelig! Snälla hör av er till 0457 342 0708 om ni sett honom. **Orolig matte.**

■ ■ Märkligt fenomen. Mötte ingen bil med dimljusen på. Förra måndagen var det minst 10. Polisen borde kanske gå ut med information om sitt jobb oftare. **0457.**

■ ■ Dagens största klagomål till jourhavande veterinärnumret! Man ringer inte till jourveterinär utan anledning, och då är det hemskt att vara tvungen att lyssna på ett färdig inspelat band som räknar upp alla veterinärer som finns. Ha numret kopplat direkt till den veterinär som har jour, och hoppa reklam om alla andra. Inte ringer man 112 heller och måste lyssna på ett band med alla läkare som finns och när dom är anträffbara. Ett väldigt dåligt system. Har man

ett svårt skadat djur måste man kunna få kontakt med en veterinär på ett vidarekopplat direktnummer. Eller har jag fel? **0400.**

■ ■ Du dam som i september köpte en korsett-väska och fjäderboa på postloppisen, jag har hittat axelremmen. Hör av dig så får du den. Tidningen har mitt nummer. **Linda.**

■ ■ Herr Lagerberg ondgör sig över att Viveka E och Mats P beklagar utflaggningen och att dom inget gjort efter tre månader vid makten. Vill påminna herr Lagerberg som var vid makten fyra år förra mandatperioden, vad åstadkom du och dina partikamrater angående ut-flaggningsshotet? Det var nog lika aktuellt då som nu! **Häggblom.**

■ ■ Skulle Lagerberg och hans kamrater i förra lagtinget tagit rederiernas utflaggningshot med största allvar hade vi idag inte haft några utflaggningar! Kanske dags att rannsaka dej själv till att börja med? **0400.**

■ ■ Om inte näringsavdelningen betalar skatt för sina artister på Ålandsdagarna, kan man fråga sig hur resten sköts? Kanske revisorerna skulle gå igenom allt? **0400.**

■ ■ Och vi som måste ta färjan till Kumlinge vill också ha en bro! De vintrar vi åker över isen går det snabbt som tusan jämfört med att sitta två timmar på färja. Bro till Kumlinge! **Yes!**

■ ■ Bostäder i Mariepark?! Jaaaaa! Jag skulle flytta dit på stort! **Mamman.**

■ ■ Säg ni vilken fantastisk soluppgång det var igår morse. **040.**

■ ■ Om du blir så uppretad så bygg ditt hus ute på en öde plats så vill ingen svänga på din infart. Klart att folk vill få egna idéer om man tänker bygga hus. Eller sälj kaffe och bulle och tjäna en slant. **Ha Ha.**

■ ■ Dåligt skrivet av Fred Forsell i hans lördagskrönika! Låter nog som att det är någon annan än vi jägare som har några synapser på fel om ni tror att jägare bara skjuter fågel för nöjets skull.! Bry er lite mera om kycklingarnas fina levnadsstandard i stället! Då kan vi prata om djurplågeri och folk som har defekt i hjärnan! **Leve varjakten!**

■ ■ Varför tog mina mess angående intressekoll för eventuellt ett blivande företag? Vill ju bara kolla om det finns intressen? Vad är folk intresserade av att köpa? Vad är det för företag som skulle löna sig på Åland? Vad är folk intresserade av? **Mvh Datorer.**
– Det ena messet var väl mycket som en annons. **Red.**

■ ■ Jepp, jag är singel, adda msn **j.jonna@hotmail.com**

■ ■ Nu luktar det kattpiss igen i trapphuset på Doktorsvägen. Att det ska vara så svårt att förstå att man inte rastar varken katt eller hund i trapphuset. **Förbannad.**

■ ■ Du som önskade Sturm und Drang till Åland. De kommer till Idrottsgården i november i Nordens Instituts regi. Välkommen då! **0457.**

■ ■ Svårt rekrytera sjuksköterskor? Gör alla till översköterskor! **040.**

■ ■ 0457, du har rätt om snuset. För att rederier vill sälja snus till

alla och till och med smugglarli-gor och Åf med övrigt opposition påhejat av JP vill smutskasta LR för till sina väljare rättvis beslut kan det väl inte bli annat än storm i vattenglaslet? **0400.**

■ ■ Tänkvärt: Gör något bra för någon annan varje dag, utan tanke på egen vinning! En positiv utstrålning, ett leende, ett handtag när det ser ut att behövas, det behövs väldigt lite ibland! Ge och dej gives åter, förr eller senare.. :) **0457.**

■ ■ Sitter här och läser messen och det slår mig att det finns något som Åland är världsledande på: gnäll! Tänk om vi kunde exportera alla surmagade och missunds-samma kommentarer om allt som folk gör eller inte gör! Om vi kunde få betalt för det så skulle framtiden för Åland se mycket ljus ut. **Soliga hälsningar från lilla Nina.**

■ ■ Mänsklighet? Vad är det? Gråta? Skratta? Älska, hata? I vissa situationer är allt tillåtet men i andra är det opassande. Så vad är då mänskligt? **Tänkaren.**

■ ■ Öster om Sparhallen och söder om Flygfyren? **0457.**

■ ■ "Vidsynt läsare"! Skulle du få ihop det bättre själv då, pucko? **0457.**

■ ■ Vem fan är det som kör skoter med cykelsläp?! Det är ju för i h.....e olagligt! **En som såg.**

■ ■ Igår var det en snygg blond brud på Eson med en lite äldre person. Röd jacka och grå mjukisbyxor hade du, kom dit i en Audi. Singel? :P **Med väldigt trevliga hälsningar "olycklig singelkille".**

HÄLGE

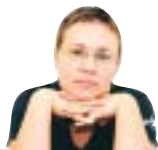
ZITS

”Om utvecklingen fortsätter långs nuvarande spår blir det bara bättre – eller värre, beroende på perspektivet.

HUFVUDSTADSBLADET PÅ LEDARPLATS

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Mitt i allt Nina Fellman

Bannad från bibban

Jag fick ett chockerande brev förra veckan. Helt omskakande. En av mitt livs grundvalar höll liksom på att glida ner i Slemmern.

Det var Mariehamns stadsbibliotek som kallt konstaterade att jag underlåtit att betala min skuld på 35,10, och därför inte skulle få låna fler böcker.

I familjen väckte detta stor munterhet. – Mamma har blivit bannad från bibban hojtade stora pojkarna.

Mannen, vars plikt det hos oss är att betala räkningar, försäkrade att han betalat allt jag gett honom, men att det varit en hel del förseningsavgifter på sistone...

I helgen gick jag på darrande ben till templet, den plats där all kunskap, skönhet och alla engelska deckare ditintills varit gratis givna.

Jag bekände min synd, att jag trodde jag betalat men inte visste men var beredd att betala igen bara jag fick låna. Orden snubblade över tungan när jag krafsade fram pengar ur börsen.

Det tog tre hela bibliotekarier för att försäkra mig om att jag nog skulle få mina böcker och att det kunde hända att betalningarna var sena med att komma från stadshuset till biblioteket. Inte fick jag betala, men det gjordes en notering att jag försökt. Jag erkände än en gång att jag nog var slarvig och ofta hade försenade böcker och obetalda skulder.

Prästinnorna log lugnande och sade att då bidrar du ju till verksamheten.

När jag gick ner till romanerna kändes det, ärligt, som om jag fått absolution för någon skamfylld underlåtenhet. Jag hade berättat allt och blivit förlåten.

När jag gick hem med min tunga bokkasse kändes allt så fint, ända tills jag i hallen i ögonvrån såg en hög med böcker som borde lämnats tillbaka...igår.

Där ligger de än. Högen har vuxit med ett par genomlästa sedan dess, men det har liksom inte blivit tid. Och varje promenad har lett åt andra hållet. Och. Och. Och.

Åtminstone till den 8 mars ska jag se till att ha allt uppklarat, för inför litteraturdagarna måste alla bokälskare, även de slarvigaste och svagaste, försonas med sina skulder.

På allvar, det vore en hemsk, hemsk värld där böcker inte vore fritt tillgängliga för den läshungriga. Jag arma syndare ber om ursäkt.

Ge staden kontakt med vattnet på bägge sidor

Mitt i Mariehamn. Närmare strandkontakt för nya praktbygget Alandica borde vara en självklarhet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Strandnära boende och strandpromenader. Dessa två borde vara självklarheter i en vattennära stad som Mariehamn, men icke. Dags att göra något åt det?

Stora förändringar är på gång i staden Mariehamn. På östra sidan växer kongress- och kulturhuset sakta fram i gluggen mellan Arken och biblioteket.

I Västra hamnen blir det ingen ro kring det eviga stridsäpplet Mariepark, denna nöjesanläggning som aldrig vill finna sin form och kanske helt enkelt inte ska vara där, mitt i ett bostadsområde.

Låt oss ta en ny titt på det.

Den som går längst ut på någon av MSFs båtbyggor kan se hur stadsbilden förändras. Alandica (fantasifullt så det förslår) är en byggnad med tyngd. Den står som ett klippblock mot stadsbibliotekets mjuka vågform, och korresponderar betydligt bättre med Arken, Självstyrelsegården och stadshuset.

Det arkitektoniska slutbetyget får väl anstå ett tag ännu, men en sak ser man klart där ute på bryggan: Det bästa Mariehamn har utnyttjas inte alls, eller överläts helt och hållet till bilarna. Östra utfarten ligger som en fet orm över stranden, snör av alla byggnader från vattnet och gör det otrivsamt att vistas där.

Precis där vid vattnet där stadens absoluta nöjescentrum borde finnas, särskilt sommartid, finns bara pendlartrafik två timmar om dagen.

En stad på ett smalt näs borde ha en strand-

promenad värd namnet, där borde finnas kaféer, butiker, möjlighet till avkoppling. Nu finns en cykelbana, några tappert stretande motionärer och en bred väg.

Självklart är Östra utfarten en fungerande trafiklösning, självklart löste den när den byggdes en rad problem. Frågan är om den lösningen är lika rätt i dag.

Gå ut på en brygga och titta själv. Det finns ingen direkt kontakt mellan staden och vattnet. Mariehamn vänder stranden ryggen, och har sitt kommersiella centrum på en tämligen oskön och mycket kort gatstump. Inte vet jag, men om det går att fundera på en tunnel till Föglö kunde det kanske gå att fundera på en tunnel och en rejäl underjordisk parkering i staden. Alla de tusentals kommande kongressgästerna kommer nog inte att låta sig imponeras av cykelbanan på andra sidan vägen från Alandica.

Mariepark då. Efter Dennis Janssons senaste utspel kring bio Savoy står det klart att Mariepark för hans del börjar vara ett överspelat kort. Hur det än varit med de olika turerna i långdan- sen är det dags för politikerna i Mariehamns stad att konstatera att det inte med nuvarande regelverk och med rimlig hänsyn till de närboende går att driva en kommersiellt hållbar nöjesanläggning på den platsen.

Kanske vore Savoy den plats där Dennis Janssons vilda idéer och företagsamhet äntligen kunde komma till sin rätt?

Backa då till det tidigare förslaget om att bygga bostäder i parkområdet. Själva byggnaden kan ju vara kvar, som restaurang, kanske med en mindre matbutik för de närboende i det nya bostadsområdet vid vattnet. Det behöver inte staden varken driva eller äga, och tomtmarken kan man sälja eller arrendera ut.

Attraktiva strandtomter för fler människor i en stad som behöver växa är inte fy skam, och på så vis kunde man kanske äntligen få slut på en diskussion som lika säkert som vinterkräksjukan återkommit varje år.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och
administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl
8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig
utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008
Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

Publiceringsdag		Efter text & mindre annonser		Annonser större än 600 mm		Färgannonser
Månd	fre	kl 12	tor	kl 14	tor	kl 14
Tisd	mån	kl 12	fre	kl 14	fre	kl 14
Onsd	tis	kl 12	må	kl 14	må	kl 14
Torsd	ons	kl 12	tis	kl 14	tis	kl 14
Fred	tor	kl 12	ons	kl 14	ons	kl 14
Lörd	tor	kl 14	tor	kl 12	tor	kl 12
Torget: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219						

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 5) → 07.00/08.00 5) → 13.35 13.45 3) → 19.15/20.15 4) → 00.45 L	ÅBO M:HAMN 02.45 L 5) → 07.00/08.00 5) → 13.35 13.45 3) → 19.15/20.15 4) → 00.45 L	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.45 5) → 18.15 /19.15 → 02.40 L 00.50 L 1) → 06.10 /07.10 2) → 13.35	STOCKHOLM M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.45 5) → 18.15 /19.15 → 02.40 L 00.50 L 1) → 06.10 /07.10 2) → 13.35	M:HAMN 04.25 → 09.30 /17.00 → 23.45 13.45 5) → 18.15 /19.15 → 02.40 L 00.50 L 1) → 06.10 /07.10 2) → 13.35
--	---	---	--	---

Passagerare med el, utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck, biljettförsäljning ej kan garanteras

1) 25.1, 7.2, 10.2, 14.2 avg 00.35 L ank Kapellskär 06.00!
26.1, 27.1, 8.2, 11.2 charter. Ring för mera info vid charter
2) 26.1, 27.1, 8.2, 11.2 charter
3) 25.1, 7.2, 10.2, 14.2 avg 11.50 L!
4) 25.1, 27.1 avg 11.00! 8.2, 11.2, 15.2 charter
5) 25.1, 26.1, 7.2, 10.2, 14.2 charter
5) 15.2 charter

SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00
Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el.
06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid ins/msa).
Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 7.1 – 16.3 2008

	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	KAPELLSKÄR MARIEHAMN	
Må-lö	08.00	09.30	12.00	15.30
Må-lö	16.00	17.30	19.00 I)	22.30 I)
Sönd	13.00	14.30	15.00	18.30
Sönd	19.00	20.15	20.30	00.05

I) Lördagar under perioden 18.1–16.3-08 avgång kl 19.30 och ankomst kl 23.00

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1 h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1 h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M 2)	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00 2)
03.20 L	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

2) Reservation för charteravgång, kontakta vår resebutik för info. Cinderella på dock 20–25. I-08.

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. **BUSS:** transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Turlista

t.o.m. 24/4 2008

Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag–måndag	8.30	13.30	18.30

Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag–söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska Högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Extra turer från Eckerö (kl. 8.30): 19-21/2, 20/3 och 25/3. Ej trafik 3/3-16/3
Extra turer från Grisslehamn (kl. 20.00): 18-20/2, 19/3 och 24/3

Torggatan 2, 22100 Mariehamn, Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN

Följ med KEA-CENTER på BÅTMÄSSAN

(i samarbete med Sundqvist buss)

1.3 till Älvsjö

Pris 42€
I priset ingår:
• buss och båtresor • sjöfrukost
• entré till mässan • överraskningar

Hämta din biljett hos:
KEA-CENTER
Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

Fem-dygns-prognos nyan.ax

Transporter, flyttningar & uthyrning av förvaringslådor

DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

SAMTRANS

TISDAG 29 JANUARI 2008

| dagens ålänning | | vädret | | dagens rätt |

”Jag ska baka chokladtårta”

Dagens ålänning **Jonna Lundberg** möter vid när vid går i riktning mot centrum. Hon kommer gående med händerna fulla.
Hej! Vart är du på väg någonstans?
– Jag är på väg hem.
Jag ser att du har mycket att bära på. Har du köpt något speciellt?
– Jo det tycker jag nog att jag har gjort. Mitt barnbarn **Ivan** fyller år i dag så jag har köpt en födelsedagspresent till honom.
Ja det gör man ju inte alla dagar. Hur mycket fyller han?
– Han fyller 5 år.
Hur ska du fira honom?
– Nu har jag precis köpt en present och jag har lovat att baka en tårta så det skall jag göra när jag kommer hem.
Vad blir det för tårta?
– En chokladtårta.
Okej. Ska du träffa Ivan i dag?
– Jo självklart, i kväll skall jag till honom på kalas.
Det låter som att du har

På väg hem. Jonna Lundberg har varit på stan och skall nu hem och baka en chokladtårta till sitt barnbarn.

fullt upp. Hinner du med något annat i dag?
– Ja, jag har nog rätt fullt upp. Om jag hinner hade jag tänkt gå ut och promenera eftersom det är så fint väder ute idag.
Okej, men då är det bäst att du skyndar vidare nu. Men innan du går, vem vill du hälsa till?

– Jag vill hälsa grattis till Ivan. Jag önskar honom en bra födelsedag. Jag hoppas han kommer tycka om presenten jag köpt och tårtan som jag nu ska hem och baka till honom.

TEXT & FOTO:
HANNA LINDHOLM, PRAO

Tisdag

5) 0,8m
6) 0,9m +3/+2
9) 0,9m +4/+4
1,5m
8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Onsdag

6) 0,6m +2/-2
7) 1,0m
11) 1,5m
+2/-2 Åbo

Torsdag

10) +0/+3
12) 1,0m
-1/+1 Åbo

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+2	☁
Åbo	+1	☁
Helsingfors	-1	☁
Stockholm	+2	☁

Vattenståndet i går kl 14

	Föglö	Åbo
	+34 cm	+43 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:03	16:43
Helsingfors	8:43	16:23
Stockholm	8:06	15:56

Max/min temp. 21.1 - 28.1. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+5,6	24.1.	-4,5	24.1.
Åbo	+3,7	24.1.	-9,4	28.1.
H:fors	+3,3	21.1.	-5,0	28.1.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	-	☁
Åbo	-3	☁
Helsingfors	-6	☁

Utomlands i går

	Köpenhamn	+6	Paris	+5
	Oslo	+2	Wien	+6
	Bryssel	+8	Madrid	12
	Berlin	+6	Rom	15
	Moskva	-4	Aten	11
	London	+5	Las Palmas	21

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Korvsoppa
1 påse frysta sopprötter
en halv purjolök
250 g lammkorv, eller annan korv med mycket smak
2 msk olivolja
1 pressad vitlöksklyfta
1 tsk mald spiskummin
1 burk passerade tomater (400 g)
5 dl vatten
1 köttbuljongtärning
0,5 tsk salt (smaka först!), peppar
2 msk hackad gräslök

Skär korven och purjon i ca halv centimeters tunna skivor. Fräs dem i olja med pressad vitlök och spiskummin. Slå på sopprötterna, tomaterna och vattnet, lägg i buljongtärningen och låt sjuda tills sopprötterna är mjuka. Smaka av med salt och peppar. Klipp över gräslök och servera med bröd och ev. ost.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

REASLUTSPURT

15%-50% rabatt

på hela sortimentet t.o.m. 31.1 08

KVALITET & STIL FÖR HEMMET

allaRum.

I Magasin • Torggatan 6, 22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 17.30, lördag 10.00 - 14.30

Beg. båtar till vinterpriser

Yamarin 5200 Mercury F 60 13 000,-
Yamarin 575 HT Yamaha 90 -92 10 500,-
Risö Yamaha 20 -05 4 200,-

KEA-CENTER
Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

DATA GROUP

MP C2500AD
Ricoh MP C2500 kombinerar enkelt användning och produktivitet i en svartvit enhet med färgmöjligheter. Oavsett om du letar efter en digital kopierings-/ utskrifts-/ scannerlösning eller en fullt utrustad multifunktionell enhet med fax- och efterbehandlingsmöjligheter kan MP C2500 anpassas efter dina specifika behov.

MKAB.com
Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial

SVANENMÄRKTA BRASKAMINER

VARMA VECKOR

Gäller tom 29 februari

Contura 655:7 Ord fr. 19 700sek NU fr. 17 900sek	Contura 585:1 Ord fr. 17 900sek NU fr. 14 900sek	Handöl 22T Ord fr. 21 900sek NU fr. 16 900sek (obs! begränsat antal)
---	---	--

HUS & FRITIDSCENTER
Uppgårdsvägen 3, tel. 14 554

Lunchbuffé

Tisdag 29.1
Friterade räkor med Rhode Island, ris H
Stekt fläsk med bruna bönor GH
Legumlasagne, H
Dagens soppa

ARKIPELAG
Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

LUNCHEN är serverad!

HESBURGER
Öppet mån-lör 10.30-19.00, sön 12.00-19.00

TIKKURILA Magnetfärg

40,80€

½ liter

colorama **Färghuset**
Möckelörondellen tfn 16 216. Öppet: vard 7.30-18, lörd 10-14